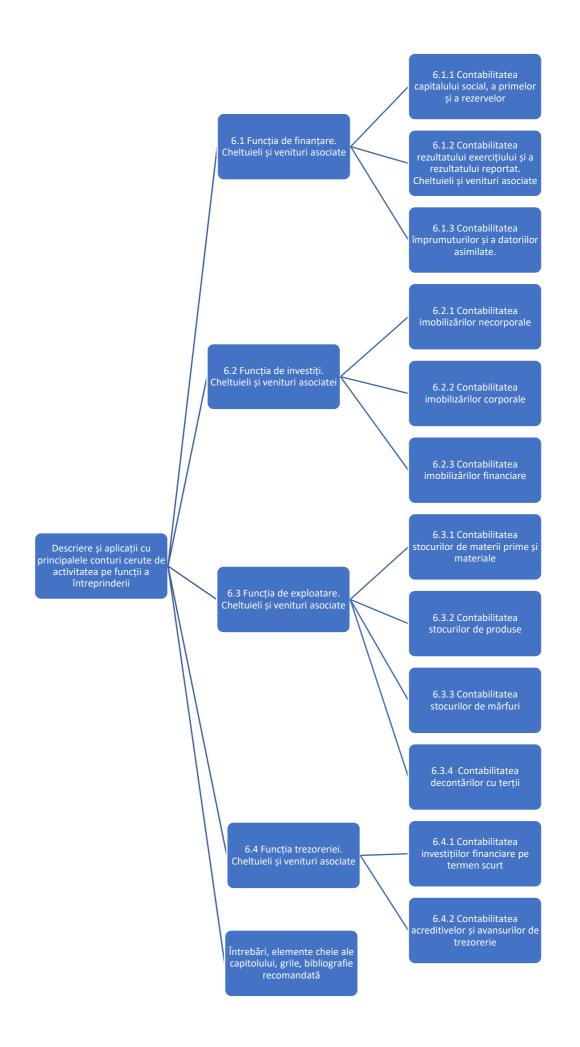
Capitolul 6 Descriere și aplicații cu principalele conturi cerute de activitatea pe funcții a entității

A. Obiectivele capitolului

Acest capitol vă prezintă principalele conturi utilizate în procesul de înregistrare în contabilitate a operațiilor economice cel mai des întâlnite în activitatea practică a entităților economice. O aprofundare a tipologiei operațiilor economice și implicit a conturilor utilizate pentru reflectarea în contabilitate a acestora, se va realiza la disciplina Contabilitate financiară.

Parcurgând acest capitol, veți deprinde abilitatea de a utiliza corect conturile pentru reflectarea în contabilitatea entității a diverselor operații economice desfășurate de către aceasta, precum și capacitatea de a obține și utiliza informații de natură contabilă existente în conturile utilizate de către contabilitatatea financiară.

B. Sumar și elemente cheie ale capitolului

Considerăm că în urma parcurgerii capitolelor anterioare în care v-ati familiarizat cu obiectul contabilității și ați aflat care îi sunt principiile și instrumentele de lucru specifice, este binevenit acest capitol aplicativ.

Structurat pe funcțiile de bază întâlnite la nivelul oricărei entități economice, acest capitol vă aduce în față principalele operații economice derulate de către entități și modul de înregistrare în contabilitate a acestora, respectând regulile și procedurile care în final ne asigură acel limbaj comun, absolut necesar într-o economie de piață, indiferent de care parte a baricadei ne aflăm, fie că suntem producători de informație contabilă, fie că suntem utilizatorii acestor informații.

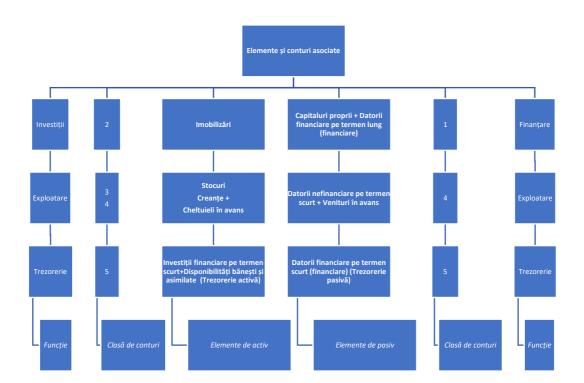
Astfel, vom afla că la nivelul unei entități distingem patru funcții de bază, fiecare alocată unei activități specifice, dar puternic interconectate între ele, respectiv funcția de finanțare, funcția de investiții, funcția de exploatare și funcția trezoreriei. Mai întâi, procurarea de resurse financiare pe termen lung este un obiectiv de bază al oricărei entități economice, fără de care nu-și poate îndeplini obiectul de activitate, nu poate realiza investiții. Apoi, investițiile, la rândul lor, trebuie să fie atent urmărite ca și structură, mărime și concordanță cu nevoile de exploatare, dar și cu posibilitățile de finanțare. De asemenea, nevoile de exploatare curente este important să fie vizibile, corect dimensionate și acoperite, fie din resurse de exploatare curente, fie din resurse financiare pe termen scurt sau lung. În sfârșit, funcția de finanțare, investiții și exploatare au ca și rezultantă trezoreria. La rândul său, trezoreria, nu este doar un efect rezidual al modului de gestiune a celort trei tipuri principale de activități (finanțare, investiții și exploatare), ci formează la rândul său o funcție. Aceasta datorită faptului că distingem trezorerie activă, formată din elemente de disponibilități bănești de activ, respectiv trezorerie pasivă, reprezentând resurse de finanțare pe termen scurt. Trezoreria pasivă secondează trezoreria activă utilizată pentru gestiunea de asnsamblu a entității și asigurarea echilibrului financiar global al acesteia. Astfel, gestiunea trezoreriei și funcția cu același nume, încheie ciclurile de activități ale entității.

Elemente cheie ale capitolului: cont, debitare, creditare, analiză contabilă, formulă contabilă, operații economice, funcții

C. Conținutul capitolului

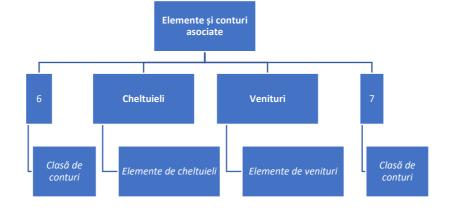
Vom prezenta în cadrul capitolului elementele esențiale de bilanț și de rezultate, conturile care le corespund, caracterizarea acestor conturi și exemple de înregistrări contabile care implică respectivele conturi. Precizăm că elementele de rezultate, cheltuielile și veniturile, nu vor face obiectul unui subcapitol distinct, având în vedere că vor fi utilizate în cadrul celorlalte subcapitole, sub forma conturilor specifice lor care intră în corespondență cu diverse alte conturi, în cadrul înregistrărilor contabile care vă vor fi prezentate.

Înainte de a intra în conținutul subcapitolelor, desemnând cele patru funcții ale activității unei entități economice, prezentăm două scheme centralizatoare ale discuțiilor care urmează.

Schema 6.1 Elementele patrimoniale (de Bilant)

Schema 6.2 Elementele de rezultate (ale Contului de profit și pierdere)

6.1. Funcția de finanțare. Cheltuieli și venituri asociate

Funcția de finanțare a unei entități economice se referă la ansamblul de operații economice destinate procurării resurselor necesare desfășurării activității entității. Delimităm în acest sens resursele proprii (capitalurile proprii) și resursele împrumutate (împrumuturile pe termen lung). Resursele proprii pot fi de *proveniență externă*, respectiv de la asociați/acționari, în acest sens amintind: capitalul social, primele legate de capital, și de *proveniență internă*, respectiv resurse generate de entitate prin activitatea desfășurată, amintind în acest sens: rezultatul exercițiului, rezultatul reportat, rezervele.

6.1.1. Contabilitatea capitalului social, a primelor și a rezervelor

Contabilitatea capitalului social, a primelor și a rezervelor se ține cu ajutorul conturilor din *grupa 10 "Capital și rezerve"*. Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Contul 101 "Capital"

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența capitalului subscris, vărsat și nevărsat, în natură și/sau numerar, de către acționarii/asociații unei entități, precum și a majorării sau reducerii capitalului, potrivit legii. În funcție de forma juridică a entității identificăm: capitalul social, patrimoniul regiei etc. Conturile de capital operaționale sunt conturi sintetice de gradul 2, respectiv:

Contul 1011 "Capital subscris nevărsat" (cont de pasiv)

- se creditează cu capital social subscris și nevărsat de către acționari sau asociați, în corespondență cu contul 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- se debitează cu capitalul social vărsat în natură și/sau în numerar, de către acționari sau asociați, în corespondență cu contul 1012 "Capital subscris vărsat"
- ♣ soldul creditor reprezintă capitalul social subscris și nevărsat

Contul 1012 "Capital subscris vărsat" (cont de pasiv)

- **se** creditează cu:
  - capitalul subscris și vărsat, în natură și/sau în numerar, de către acționari sau asociați, în corespondență cu contul 1011 "Capital subscris nevărsat"
  - creșterile de capital, cum ar fi prin încorporarea de prime sau de rezerve, în corespondență cu conturile 104 "Prime legate de capital", respectiv 106 "Rezerve"
- 🖶 se debitează cu reducerea capitalului social, cum ar fi:
  - prin retragerea unui asociat sau acționar, în corespondență cu contul 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
  - pentru acoperirea pierderilor contabile realizate în exercițiile financiare precedente, în corespondentă cu contul 117 "Rezultatul reportat"
- ♣ soldul creditor reprezintă capitalul social subscris și vărsat

Contul 104 "Prime legate de capital" cu toate conturile sintetice de gradul 2: 1041, 1042, 1043, 1044 (conturi de pasiv)

- se creditează cu valoarea primelor stabilite cu ocazia emisiunii, fuziunii/divizării, aportului la capital şi/sau din conversia obligațiunilor în acțiuni, în corespondență cu contul 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- ♣ se debitează cu încorporarea primelor în capitalul social sau cu transferal acestora la reserve, în corespondență cu contul 1012 "Capital subscris vărsat", respectiv 106 "Rezerve"
- ♣ soldul creditor reprezintă primele existente, netransferate la capital sau la rezerve

Contul 105 "Rezerve din reevaluare" (cont de pasiv)

- se creditează cu creșterea față de valoarea contabilă netă, rezultată din reevaluarea imobilizărilor corporale, în corespondență cu conturile din grupa 21 "Imobilizări corporale"
- ➡ se debitează cu descreşterea față de valoarea contabilă netă, rezultată din reevaluarea imobilizărilor corporale, în corespondență cu conturile din grupa 21 "Imobilizări corporale"
- ♣ soldul creditor reprezintă rezerve din reevaluarea imobilizărilor corporale existente

Contul 106 "Rezerve" cu toate conturile sintetice de gradul 2: 1061, 1063, 1068 (conturi de pasiv)

- **♣** se creditează cu valoarea rezervelor constituite astfel:
  - din profitul contabil realizat la închiderea exercițiului curent sau a exercițiilor anterioare, în corespondență cu contul 129 "Repartizarea profitului" respectiv 117 "Rezultatul reportat"
  - din primele de capital transferate la rezerve, în corespondență cu contul 104 "Prime legate de capital"
- **★** se debitează cu valoarea rezervelor utilizate pentru:
  - majorarea capitalului, potrivit legii, în corespondență cu contul 101 "Capital"
  - acoperirea pierderilor contabile înregistrate în exercițiile precedente, conform hotărârii Adunării generale a acționarilor/asociaților, în corespondență cu contul 117 "Rezultatul reportat"
- ♣ soldul creditor reprezintă rezervele existente și neutilizate

Contul 109 "Acțiuni proprii" (cont de activ)

- ♣ se debitează cu prețul de achiziție al acțiunilor proprii răscumpărate, în corespondență
  cu contul 512 "Conturi curente la bănci"
- se creditează cu reducerea capitalului cu valoarea acțiunilor proprii răscumpărate și anulate, potrivit legii, în corespondență cu contul 101 "Capital"
- soldul debitor reflectă valoarea de intrare a acțiunilor proprii existente în portofoliul unei entități economice la un moment dat

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de capital și rezerve, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 La constituirea unei societăți comerciale pe acțiuni, acționarii acesteia subscriu un capital social de 100.000 lei.

Natura operației

• subscriere capital social

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanței față de acționari cu 100.000 lei
- creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea capitalului social subscris nevărsat cu 100.000 lei

Conturi corespondente

- •456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- •1011 "Capital subscris nevărsat"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 456, cont bifuncțional (aici, de activ), deoarece are loc o creștere a creanței față de acționari, se debitează cu 100.000 lei
- •Contul 1011, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a capitalului subscris nevărsat, se creditează cu 100.000 lei

Formula contabilă

•456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" = 1011 "Capital subscris nevărsat" 100.000

1.2. Ulterior, acționarii varsă capitalul subscris (depun aportul la capital) în natură, constând într-un utilaj evaluat la 15.500 lei și terenuri evaluate la 50.000 lei, iar restul se depune în contul de la bancă al entității economice nou înființate.

Natura operației

• vărsarea capitalului subscris de către acționari

Influența operației

- •scăderea valorii activelor determinată de scăderea creanței față de acționari cu 100.000 lei
- •creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii utilajelor cu 15.500 lei, a valorii terenurilor cu 50.000 lei și a contului bancar cu 34.500 lei

Conturi corespondente

- •456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- •2131 "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)"
- •2111 "Terenuri"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 456, cont bifuncțional (aici, de activ), deoarece are loc o scădere a creanței față de acționari, se creditează cu 100.000 lei
- •Conturile 2131, 2111 și 5121, conturi de activ, deoarece are loc o creștere a valorii utilajelor, a terenurilor și a conturilor bancare, se debitează cu 15.500 lei, 50.000 lei și respectiv 34.500 lei

Formula contabilă

- % = 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" **100.000**
- 2131 "Utilaje" 15.500
- 2111 "Terenuri" 50.000
- 5121 "Conturi la bănci în lei" 34.500

1.3. În urma depunerii integrale a capitalului subscris de 100.000 lei, capitalul subscris nevărsat se transformă în capital subscris vărsat.

(Observație: Această operație economică este una scriptică, fără un echivalent în realitate; este implicită în urma operației 1.2)

Natura operației

•transformarea capitalului subscris nevărsat în capital subscris vărsat (regularizare capital)

Influența operației

- creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea capitalului social subscris vărsat cu 100.000 lei
- •scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de scăderea capitalului social subscris nevărsat cu 100.000 lei

Conturi corespondente

- •1012 "Capital subscris vărsat"
- •1011 "Capital subscris nevărsat"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 1012, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a capitalului subscris vărsat, se creditează cu 100.000 lei
- Contul 1011, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a capitalului subscris nevărsat, se debitează cu 100.000 lei

Formula contabilă

- 1011 "Capital subscris nevărsat" = 1012 "Capital subscris vărsat" 100.000
- 2.1. O entitate economică, societate pe acțiuni (S.A.), dispune de un capital social de 50.000 lei, divizat în 10.000 de acțiuni și de alte elemente de capitaluri proprii în sumă totală de 20.000 lei. Adunarea Generală a Acționarilor (AGA) hotărăște majorarea capitalului social prin emisiunea a 2.000 de noi acțiuni care sunt subscrise integral de noii acționari.

Notă de calcul:

. Total de Carear					
Denumire element	Formula de calcul	Valoare			
Valoare nominală (VN)	Capital social/număr de acțiuni	VN= 50.000/10.000 = 5 lei/acțiune			
Valoare de emisiune (VE)	Capital propriu/număr de acțiuni	VE = (50.000+20.000)/10.000 = 7 lei/acțiune			
Prima de emisiune (PE)	VE - VN	PE = 7 lei/actiune - 5 lei/actiune = 2 lei/actiune			

Natura operației

• emisiunea noilor acțiuni (subscriere capital social)

Influența operației

- •creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanței față de noii acționari cu 14.000 lei (2.000 acțiuni x 7 lei/acțiune)
- •creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea capitalului social subscris nevărsat cu 10.000 lei (2.000 acțiuni x 5 lei/acțiune)
- •creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea primelor de emisiune cu 4.000 lei (2.000 actiuni x 2 lei/actiune)

Conturi corespondente

- •456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- •1011 "Capital subscris nevărsat"
- •1041 "Prime de emisiune"

Reguli de functionare conturi

- •Contul 456, cont bifuncțional (aici, de activ), deoarece are loc o creștere a creanței față de acționari, se debitează cu 14.000 lei
- •Conturile 1011 și 1041, conturi de pasiv, deoarece are loc o creștere a capitalului subscris nevărsat și a primelor de emisiune, se creditează cu 10.000 lei și respectiv cu 4.000 lei

Formula contabilă

•456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" = % 14.000 1011 "Capital subscris nevărsat" 10.000 1041 "Prime de emisiune" 4.000

2.2 Noii acționari varsă contravaloarea acțiunilor subscrise anterior în contul de la bancă al societății pe acțiuni.

Natura operației

• vărsarea capitalului subscris de către noii acționari

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea creanței față de acționari cu 14.000 lei
- cresterea valorii activelor determinată de cresterea contului bancar cu 14.000 lei

Conturi corespondente

- 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- 5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 456, cont de activ, deoarece are loc o scădere a creanței față de acționari, se creditează cu 14.000 lei
- Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii contului bancar, se debitează cu 14.000 lei

Formula contabilă

• 5121 "Conturi la bănci în lei" = 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" 14.000

2.3 Transformarea capitalului subscris nevărsat în capital subscris vărsat.

Natura operației

•transformarea capitalului subscris nevărsat în capital subscris vărsat (regularizare capital)

Influența operației

- •creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea capitalului social subscris vărsat cu 10.000 lei
- •scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de scăderea capitalului social subscris nevărsat cu 10.000 lei

Conturi corespondente

- •1012 "Capital subscris vărsat"
- •1011 "Capital subscris nevărsat"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 1012, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a capitalului subscris vărsat, se creditează cu 10.000 lei
- Contul 1011, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a capitalului subscris nevărsat, se debitează cu 10.000 lei

Formula contabilă

- 1011 "Capital subscris nevărsat" = 1012 "Capital subscris vărsat" 10.000
- 3. O entitate economică deține un capital social de 20.000 lei și alte capitaluri proprii constând în prime de emisiune în valoare de 4.000 lei, respectiv alte rezerve în sumă de 6.000 lei. AGA hotărește majorarea capitalului social prin încorporarea primelor de emisiune și a 50% din rezervele existente.

Natura operației

• majorarea capitalului social

Influența operației

- •creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea capitalului social subscris vărsat cu 7.000 lei
- •scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de scăderea primelor de emisiune cu 4.000 lei si a altor rezerve cu 3.000 lei

Conturi corespondente

- •1012 "Capital subscris vărsat"
- •1041 "Prime de emisiune"
- •1068 "Alte rezerve"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 1012, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a capitalului subscris vărsat, se creditează cu 7.000 lei
- Conturile 1041 și 1068, conturi de pasiv, deoarece are loc o scădere a valorii primelor de emisiune și a altor rezerve, se debitează cu 4.000 lei și respectiv cu 3.000 lei

Formula contabilă

- % = 1012 "Capital subscris vărsat" **7.000**
- 1041 "Prime de emisiune" 4.000
- 1068 "Alte rezerve" 3.000

4.1 O entitate economică (SRL) își diminuează capitalul social prin retragerea unui asociat cu părțile sociale pe care acesta le deține în sumă de 3.000 lei.

Natura operației

• retragere asociat (diminuare capital social)

Influența operației

- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriei față de asociați cu 3.000 lei
- scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de scăderea capitalului social subscris vărsat cu 3.000 lei

Conturi corespondente

- •456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- •1012 "Capital subscris vărsat"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 456, cont bifuncțional (aici, de pasiv), deoarece are loc o creștere a datoriei față de asociați, se creditează cu 3.000 lei
- •Contul 1012, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a capitalului subscris vărsat, se debitează cu 3.000 lei

Formula contabilă

• 1012 "Capital subscris vărsat" = 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" 3.000

4.2 Ulterior, S.R.L.-ul achită în numerar (din casierie) datoria față de asociatul care s-a retras.

Natura operației

• plată datorie asociat

Influența operației

- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de asociati cu 3.000 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea numerarului din casierie cu 3.000 lei

Conturi corespondente

- •456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- •5311 "Casa în lei"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 456, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a datoriei față de asociați, se debitează cu 3.000 lei
- •Contul 5311, cont de activ, deoarece are loc o scădere a numerarului, se creditează cu 3.000 lei

Formula contabilă

• 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul" = 5311 "Casa în lei" 3.000

5.1 O societate pe acțiuni răscumpără, cu plata prin virament bancar, 1.000 acțiuni proprii la valoarea de 12 lei/acțiune.

Natura operației

• achiziție acțiuni proprii

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii acțiunilor proprii cu 12.000 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilităților bănești din contul bancar cu 12.000 lei

Conturi corespondente

- 109 "Acțiuni proprii"
- 5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 109, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii acțiunilor proprii, se debitează cu 12.000 lei
- Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților bănești, se creditează cu 12.000 lei

Formula contabilă

• 109 "Acțiuni proprii" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 12.000

5.2 Ulterior, prin hotărârea AGA, acțiunile proprii răscumpărate se anulează, știind că valoarea nominală a unei actiuni este de 12 lei.

Natura operației

• anulare acțiuni proprii (diminuare capital social)

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii acțiunilor proprii cu 12.000 lei
- scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de scăderea capitalului subscris vărsat cu 12.000 lei

Conturi corespondente

- 109 "Acțiuni proprii"
- 1012 "Capital subscris vărsat"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 109, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii acțiunilor proprii, se creditează cu 12.000 lei
- Contul 1012, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a capitalului subscris vărsat, se debitează cu 12.000 lei

Formula contabilă

• 1012 "Capital subscris vărsat" = 109 "Acțiuni proprii" 12.000

6. Se reevaluează terenuriloe deținute de către o entitate economică, a cpror valoare contabilă este de 12.000 lei, în raport cu valoarea lor actuală (de piață) estimată în scopul reevaluării, care este de 20.000 lei.

Natura operației

• reevaluare terenuri

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii terenurilor cu 8.000 lei
- creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea rezervelor din revaluare cu 8.000 lei

Conturi corespondente

- 2111 "Terenuri"
- 105 "Rezerve din reevaluare"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 2111, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii terenurilor, se debitează cu 8.000 lei
- Contul 105, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a rezervelor din reevaluare, se creditează cu 8.000 lei

Formula contabilă

• 2111 "Terenuri" = 105 "Rezerve din reevaluare" 8.000

6.1.2. Contabilitatea rezultatului exercitiului și a rezultatului reportat

Contabilitatea rezultatului exercițiului se ține cu ajutorul contului 121 "Profit sau pierdere" (cont bifuncțional)

- ♣ se creditează cu suma veniturilor cumulate după natura lor, în cursul unei perioade, în diverse conturi din clasa 7 "Venituri"
- se debitează cu suma cheltuielilor cumulate după natura lor, în cursul unei perioade, în diverse conturi din clasa 6 "Cheltuieli"
- ♣ soldul creditor reprezintă profitul realizat, iar soldul debitor reprezintă pierderea
  realizată

Contabilitatea rezultatului reportat se ține cu ajutorul contului 117 "Rezultatul reportat" (cont bifuncțional)

- se creditează cu:
  - profitul net realizat în exercițiul financiar încheiat (anterior) și transferat la începutul exercițiul următor la rezultat reportat (lăsat în așteptare până la hotărârea unor destinații ale profitului) în corespondență cu contul 121 "Profit sau pierdere"
  - pierderile contabile ale exercițiilor financiare anterioare acoperite din prime (în corespondență cu contul 104 "Prime de capital"), rezerve (în corespondență cu contul 106 "Rezerve") sau capital social (în corespondență cu contul 1012 "Capital subscris vărsat")
- **4** se debitează cu:

- pierderea contabilă realizată în exercițiul financiar încheiat (anterior) și transferată la începutul exercițiul următor la rezultat reportat (lăsată în așteptare până la identificarea unor surse de acoperire a pierderii) în corespondență cu contul 121 "Profit sau pierdere"
- Profitul net realizat în exercițiilor financiare anterioare repartizat pe destinații, fie pentru majorarea capitalului social (în corespondență cu contul 1012 "Capital subscris vărsat") fie pentru acordarea de dividende (în corespondență cu contul 457 "Dividende de plată")
- soldul creditor reprezintă profitul reportat nerepartizat, iar soldul debitor reprezintă pierderea reportată neacoperită

Pentru exemplificare, considerăm următoarele operații economice:

1.1 La sfârșitul exercițiului financiar N, veniturile totale, obținute de o entitate economică, în valoare de 100.000 lei se încorporează în rezultatul exercițiului.

Natura operației

• încorporare venituri în rezultat (închidere conturi de venituri)

Influența operației

- scăderea valorii veniturilor cu 100.000 lei
- creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de creșterea rezultatului exercițiului cu 100.000 lei

Conturi corespondente

- 7xxx "Venituri"
- 121 "Profit sau pierdere"

Reguli de funcționare conturi

- Conturile de venituri din clasa 7, funcționează după regula conturilor de pasiv, deoarece are loc o scădere a valorii acestora, se debitează cu 100.000 lei
- Contul 121, cont bifuncțional (dar pentru facilitarea utilizării, îl considerăm de pasiv), deoarece are loc o creștere a rezultatului exercițiului, se creditează cu 100.000 lei

Formula contabilă

• 7xxx "Venituri" = 121 "Profit sau pierdere" 100.000

1.2 La sfârșitul exercițiului financiar N, cheltuielile totale obținute de aceeași entitate economică, în valoare de 80.000 lei se încorporează în rezultatul exercițiului.

Natura operației

• încorporare cheltuieli în rezultat (închidere conturi de cheltuieli)

Influența operației

- scăderea valorii cheltuielilor cu 80.000 lei
- scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de scăderea rezultatului exercițiului cu 80.000 lei

Conturi corespondente

- 6xxx "Cheltuieli"
- 121 "Profit sau pierdere"

Reguli de funcționare conturi

- Conturile de cheltuieli din clasa 6, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o scădere a valorii acestora, se creditează cu 80.000 lei
- Contul 121, cont bifuncțional (dar pentru facilitarea utilizării, îl considerăm de pasiv), deoarece are loc o scădere a rezultatului exercițiului, se debitează cu 80.000 lei

Formula contabilă

• 121 "Profit sau pierdere" = 6xxx "Cheltuieli" 80.000

În urma operațiilor economice 1.1 și 1.2, se obține Rezultatul exercițiului prin diferența dintre Venituri și Cheltuieli. Acest lucru se poate observa în Fișa contului 121 (T-ul contului)

D	121 "Profit sa	121 "Profit sau pierdere"		
Rd	80.000 (1.2)	Rc	100.000 (1.1)	
TSd	80.000	TSc	100.000	
		Sfc	20.000	

Unde: Rd – rulaj debitor; Rc – rulaj creditor; TSd – total sume debitoare; TSc – total sume creditore; Sfc – sold final creditor

Asadar, avem un rezultat pozitiv, Profit, deoarece Veniturile sunt mai mari decât cheltuielile.

2. La sfârșitul exercițiului financiar N, o entitate economică obține un rezultat negativ, sub forma unei pierderi regăsite în soldul final debitor al contului 121 de 5.000 lei. La începutul exercițiului N+1, pierderea se reportează.

Natura operației

• reportarea pierderii contabile

Influența operației

- creșterea valorii capitalurilor proprii determinată de transferul rezultatului exercițiului negativ (pierdere) cu 5.000 lei
- scăderea valorii capitalurilor proprii determinată de apariția în cadrul acestei grupe a rezultatului reportat negativ (pierdere) cu 5.000 lei

Conturi corespondente

- 121 "Profit sau pierdere"
- 117 "Rezultatul reportat"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 121, cont bifuncțional (dar pentru facilitarea untilizării, îl considerăm de pasiv), deoarece are loc o creștere a capitalurilor proprii (artificială, prin închiderea contului), se creditează cu 5.000 lei
- Contul 117, cont bifuncțional (dar pentru facilitarea untilizării, îl considerăm de pasiv), deoarece are loc o scădere a capitalului propriu, se debitează cu 5.000 lei

Formula contabilă

• 117 "Rezultatul reportat" = 121 "Profit sau pierdere" 5.000

6.1.3. Contabilitatea împrumuturilor și a datoriilor asimilate

Contabilitatea împrumuturilor și a datoriilor asimilate se ține cu ajutorul conturilor din grupa 16 "Împrumuturi și datorii asimilate". Din această grupă, prezentăm în continuare functionalitatea principalelor conturi:

Conturile 161 "Împrumuturi din emisiuni de obligațiuni", 162 "Credite bancare pe termen lung", 166 "Datorii ce privesc imobilizările financiare" și 167 "Alte împrumuturi și datorii asimilate" (conturi de pasiv)

- se creditează cu suma împrumuturilor/creditelor primite, în corespondență cu contul 512 "Conturi curente la bănci"
- ♣ se debitează cu suma împrumuturilor/creditelor rambursate, în corespondență cu contul
  512 "Conturi curente la bănci"
- **♣** soldul creditor reprezintă valoarea împrumuturilor/creditelor nerambursate

Contul 168 "Dobânzi aferente împrumuturilor și datoriilor asimilate" (cont de pasiv):

- se creditează cu valoarea dobânzilor datorate, aferente împrumuturilor și datoriilor assimilate, în corespondență cu contul 666 "Cheltuieli privind dobânzile"
- ≠ se debitează cu dobânzile plătite aferente împrumuturilor și datoriilor asimilate, în corespondență cu contul 512 "Conturi curente la bănci"
- ♣ soldul creditor reprezintă dobânzile datorate și neplătite

Contul 169 "Prime privind rambursarea obligațiunilor și a altor datorii" (cont de activ):

- se debitează cu suma primelor de rambursare aferente împrumuturilor din emisiuni de obligațiuni/altor datorii, în corespondență cu contul 161 "Împrumuturi din emisiuni de obligațiuni"
- se creditează cu valoarea primelor privind rambursarea obligațiunilor și a altor datorii amortizate, în corespondență cu contul 6868 "Cheltuieli financiare privind amortizarea primelor de rambursare a obligațiunilor și a altor datorii" soldul debitor reprezintă valoarea primelor privind rambursarea obligațiunilor și a altor datorii neamortizate.

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de împrumuturi și datorii asimilate, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 O entitate economică contractează și încasează în contul bancar un credit bancar pe termen lung (18 luni) în valoare de 100.000 lei, rata anuală a dobânzii fiind de 12%.

Natura operației

• încasare credit bancar pe termen lung

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea disponibilului din contul bancar cu 100.000 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriei față de bancă privind creditul bancar primit, cu 100.000 lei

Conturi corespondente

- 5121 "Conturi la bănci în lei"
- •1621 "Credite bancare pe termen lung"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a disponibilului bănesc, se debitează cu 100.000 lei
- •Contul 1621, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor privind creditul bancar primit, se creditează cu 100.000 lei

Formula contabilă

• 5121 "Conturi la bănci în lei"= 1621 "Credite bancare pe termen lung" 100.000

1.2. Se înregistrează datoria de plată a dobânzii aferente creditului bancar existent.

Natura operației

• înregistrare dobândă datorată pentru creditul bancar primit

Influența operației

- creșterea valorii cheltuielilor, determinată de creșterea cheltuielilor cu dobânzile, cu 18.000 lei (100.000 x 12% x 18/12)
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriei față de bancă privind dobânzile aferente creditului bancar primit, cu 18.000 lei

Conturi corespondente

- 666 "Cheltuieli privind dobânzile"
- 1682 "Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 666, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu dobânzile, se debitează cu 18.000 lei
- •Contul 1682, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor privind dobânda aferentă creditul bancar primit, se creditează cu 18.000 lei

Formula contabilă

• 666 "Cheltuieli privind dobânzile"= 1682 "Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung" 18.000

1.3. Se achită prin virament bancar, dobânda datorată, aferentă creditului bancar existent.

Natura operației

• plata dobânzii datorate

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea disponibilului din contul bancar, cu 18.000 lei
- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de bancă privind dobânzile aferente creditului bancar primit, cu 18.000 lei

Conturi corespondente

- 5121 "Conturi la bănci în lei"
- 1682 "Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilului bănesc, se creditează cu 18.000 lei
- •Contul 1682, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a datoriilor privind dobânda aferentă creditul bancar primit, se debitează cu 18.000 lei

Formula contabilă

•1682 "Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 18.000

Operațiile economice 1.2 și 1.3, se pot restrânge într-o singură înregistrare contabilă, dacă nu există decalaj de timp între momentul înregistrării datoriei de plată a dobânzii și plata efectivă. Cu alte cuvinte, înregistrăm deodată și obligația de plată a dobânzii și plata propriu-zisă. În acest caz, putem elimina contul 1682 "Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung" si putem merge direct astfel:

Natura operației

• plata dobânzii aferente creditului bancar

Influența operației

- creșterea valorii cheltuielilor, determinată de creșterea cheltuielilor cu dobânzile, cu 18.000 lei
- •scăderea valorii activelor, determinată de scăderea disponibilului din contul bancar, cu 18.000 lei

Conturi corespondente

- 666 "Cheltuieli privind dobânzile"
- 5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 666, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu dobânzile, se debitează cu 18.000 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilului bănesc, se creditează cu 18.000 lei

Formula contabilă

•666 "Cheltuieli privind dobânzile" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 18.000

1.4. După 18 luni, se rambursează prin virament bancar creditul bancar ajuns la scadență.

Natura operației

• rambursare credit bancar

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea disponibilului din contul bancar, cu 100.000 lei
- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de bancă privind creditul bancar existent, cu 100.000 lei

Conturi corespondente

- 5121,,Conturi la bănci în lei"
- 1621 "Credite bancare pe termen lung"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilului bănesc, se creditează cu 100.000 lei
- •Contul 1621, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a datoriilor privind creditul bancar existent, se debitează cu 100.000 lei

Formula contabilă

• 1621 "Credite bancare pe termen lung" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 100.000

6.2. Funcția de investiții. Cheltuieli și venituri asociate

Funcția de investiții la nivelul unei entități economice se referă la ansamblul de operații economice de intrare în posesia unor active pe termen lung. Activele pe termen lung sunt activele imobilizate cu cele trei forme ale acestora, în urma clasificării după natură: imobilizări necorporale, corporale și financiare. Astfel, putem spune că o entitate economică poate investi în bunuri necorporale sau corporale (brevete, produse software, terenuri, utilaje, mobilier, etc), respectiv în active financiare (acțiuni).

6.2.1. Contabilitatea imobilizărilor necorporale

Contabilitatea imobilizărilor necorporale se ține cu ajutorul conturilor din *grupa 20* "Imobilizări necorporale". Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Conturile 201 "Cheltuieli de constituire", 203 "Cheltuieli de dezvoltare", 205 "Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare", 206 "Active necorporale de explorare și evaluare a resurselor minerale", 207 "Fond comercial" și 208 "Alte imobilizări necorporale" (conturi de activ)

- ♣ se debitează cu valoarea imobilizărilor necorporale intrate în gestiune:
  - prin cumpărare, în corespondență cu contul 404 "Furnizori de imobilizări" sau conturile de disponibilități bănești 512 "Conturi curente la bănci", respectiv 531 "Casa"
  - din producție proprie, în corespondență cu contul 721 "Venituri din producția de imobilizări necorporale"
  - aduse ca aport la capitalul social, în corespondență cu contul 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- ♣ se creditează cu valoarea imobilizărilor necorporale ieșite din gestiune:
  - ca urmare a amortizării integrale, în corespondență cu contul 280 "Amortizări privind imobilizările necorporale"
  - prin vânzare și implicit descărcarea din gestiune a imobilizărilor necorporale complet amortizate (în corespondență cu contul 280 "Amortizări privind imobilizările necorporale") sau parțial amortizate (în corespondență cu contul 280 "Amortizări privind imobilizările necorporale" pentru valoarea amortizată și respectiv contul 6583 "Cheltuieli privind activele cedate și alte operațiuni de capital" pentru valoarea rămasă neamortizată)
- ♣ soldul debitor reprezintă valoarea imobilizărilor necorporale existente

Pentru înregistrarea amortizării imobilizărilor necorporale (deprecierea ireversibilă) se folosește contul 280 "Amortizări privind imobilizările necorporale" (cont de pasiv)

- se creditează cu amortizarea imobilizărilor necorporale, înregistrată lunar pe cheltuieli, în corespondență cu contul 6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor"
- ♣ se debitează cu amortizarea imobilizărilor necorporale ieșite din patrimonial entității ca urmare a amortizării lor integrale sau cedării (vânzării) către alte entități, în corespondență cu contul corespunzător din grupa 20 "Imobilizări necorporale"

♣ soldul creditor reprezintă amortizarea (cumulată) aferentă imobilizărilor necorporale existente

Pentru înregistrarea ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale (depreciere reversibilă) se folosește contul 290 "Ajustări pentru deprecierea imobilizările necorporale" (cont de pasiv)

- se creditează cu sumele reprezentând constituirea sau suplimentarea ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale în corespondență cu contul 6813 "Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea imobilizărilor"
- ♣ se debitează cu sumele reprezentând anularea sau diminuarea ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor necorporale în corespondență cu contul 7813 "Venituri din ajustări pentru deprecierea imobilizărilor"
- soldul creditor reprezintă valoarea ajustărilor aferente imobilizărilor necorporale

Cu aceste solduri (de la amortizare și de la ajustările pentru depreciere) se rectifică, prin scădere, valoarea contabilă a imobilizărilor necorporale!

Astfel, Valoarea contabilă netă (prezentată în Bilanț) se determină:

Valoare contabilă brută (Sfd ct gr 20) – Amortizare (Sfc ct 280) - Ajustări pentru
depreciere (Sfc ct 290)

Unde: Sfd – sold final debitor: Sfc – sold final creditor: ct – cont: gr - grupă

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de imobilizări necorporale, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operatii economice specifice temei abordate:

1.1 La constituirea unei societăți pe acțiuni (S.A.), se achită în numerar suma de 2.400 lei reprezentând cheltuieli cu emisiunea de acțiuni , precum și taxe de înmatriculare la Registrul Comerțului și de publicare în Monitorul Oficial.

Natura operației

• înregistrare cheltuieli de constituire S.A.

Influența operației

- cresterea valorii activelor determinată de cresterea cheltuielilor de constituire cu 2.400 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea numerarului din casierie cu 2.400 lei

Conturi corespondente

- 201 "Cheltuieli de constituire"
- 5311 ..Casa în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 201, cont de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor de constituire, se debitează cu 2.400 lei
- •Contul 5311, cont de activ, deoarece are loc o scădere a numerarului din casierie, se creditează cu 2.400 lei

Formula contabilă

• 201 "Cheltuieli de constituire" = 5311 "Casa în lei" 2.400

1.2 Cheltuielile de constituire se amortizează liniar în 2 ani (24 luni).

Natura operației

• înregistrarea amortizării lunare (Al) a cheltuielilor de constituire (Al=2.400/24=100 lei)

Influența operației

- creșterea valorii activelor rectificative determinată de creșterea amortizării cheltuielilor de constituire cu 100 lei (ceea ce va determina, în Bilanț, scăderea valorii cheltuielilor de constituire)
- creșterea valorii cheltuielilor cu amortizarea cheltuielilor de constituire cu 100 lei (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, scăderea rezultatului exercițiului)

Conturi corespondente

- 2801 "Amortizarea cheltuielilor de constituire"
- 6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 2801, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a amortizării cheltuielilor de constituire, se creditează cu 100 lei
- •Contul 6811, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu amortizarea, se debitează cu 100 lei

Formula contabilă

• 6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor" = 2801 "Amortizarea cheltuielilor de constituire" 100

Această operație economică se repetă de 24 de ori, în fiecare lună din cei 2 ani, astfel încât la finalul celor 2 ani, întreaga valoare a cheltuielilor de constituire (2.400 lei) este amortizată (100 x 24=2.400 lei).

1.3 După 2 ani, cheltuielile de constituire complet amortizate, sunt scoase din evidența contabilă.

Natura operației

• scoaterea din evidență a cheltuielilor de constituire complet amortizate

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea cheltuielilor de constituire cu 2.400 lei
- creșterea valorii activelor determinată de scăderea activelor rectificative (amortizarea) cu 2.400 lei

Conturi corespondente

- •201 "Cheltuieli de constituire"
- •2801 "Amortizarea cheltuielilor de constituire"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 201, cont de activ, deoarece are loc o scădere a cheltuielilor de constituire, se creditează cu 2.400 lei
- •Contul 2801, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a amortizării cheltuielilor de constituire, se debitează cu 2.400 lei

Formula contabilă

•2801 "Amortizarea cheltuielilor de constituire"= 201 "Cheltuieli de constituire" 2.400

2.1 O entitate economică, cumpără un produs software de gestiune, la costul de achiziție facturat de furnizor, de 5.400 lei, TVA 19%.

Natura operației

• achiziție program informatic (alte imobilizări necorporale)

Influența operației

- creșterea valorii activelor, determinată de creșterea altor imobilizări necorporale cu 5.400 lei
- •creșterea valorii activelor, determinată de creșterea creanței față de stat (TVA deductibilă) cu 1.026 lei (5.400 x 19%)
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriei față de furnizorul de imobilizări cu 6.426 lei

Conturi corespondente

- •208 "Alte imobilizări necorporale"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •404 "Furnizori de imobilizări"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 208, cont de activ, deoarece are loc o creștere a altor imobilizări necorporale, se debitează cu 5.400 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a TVA deductibilă, se debitează cu 1.026 lei
- •Contul 404, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriei față de furnizorul de imobilizări, se creditează cu 6.426 lei

Formula contabilă

• % = 404 "Furnizori de imobilizări" **6.426** • 208 "Alte imobilizări necorporale" 5.400 • 4426 "TVA deductibilă" 1.026

2.2 Contravaloarea soft-ului anterior achiziționat se achită prin virament bancar.

Natura operației

• plata furnizorului

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea disponibilităților bănești din contul bancar cu 6.426 lei
- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de furnizorul de imobilizări cu 6.426 lei

Conturi corespondente

- 5121 "Conturi la bănci în lei"
- 404 "Furnizori de imobilizări"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a contului bancar, se creditează cu 6.426 lei
- •Contul 404, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a datoriei față de furnizorul de imobilizări, se debitează cu 6.426 lei

Formula contabilă

• 404 "Furnizori de imobilizări" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 6.426

2.3 Produsul software se amortizează liniar pe o perioadă de 3 ani (36 luni).

Natura operației

• înregistrarea amortizării lunare (Al) a altor imobilizări necorporale (Al = 5.400/36 = 150 lei)

Influența operației

- •creșterea valorii activelor rectificative determinată de creșterea amortizării altor imobilizări necorporale cu 150 lei (ceea ce va determina, în Bilanț, scăderea valorii altor imobilizări necorporale)
- creșterea valorii cheltuielilor cu amortizarea altor imobilizări necorporale cu 150 lei (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, scăderea rezultatului exercițiului)

Conturi corespondente

- •2808 "Amortizarea altor imobilizări necorporale"
- •6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 2808, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a amortizării altor imobilizări necorporale, se creditează cu 150 lei
- •Contul 6811, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu amortizarea, se debitează cu 150 lei

Formula contabilă

•6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor" = 2808 "Amortizarea altor imobilizări necorporale" 150

Această operație economică se repetă de 20 de ori, în fiecare lună până la momentul vânzării produsului software (a se vedea operația următoare, la 2.4.1). Astfel, din valoarea contabilă a produsului, de 5.400 lei, se amortizează 3.000 lei (150 x 20), iar 2.400 lei rămâne valoare neamortizată.

2.4.1 După 20 de luni, produsul software este vândut la prețul de vânzare de 2.000 lei, TVA 19%, cu încasare ulterioară.

Natura operației

• vânzarea soft-ului (facturarea)

Influența operației

- creșterea valorii activelor, determinată de creșterea creanței față de debitorii diverși cu 2.380 lei (2.000+380)
- creșterea veniturilor din vânzarea activelor cu 2.000 lei (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, creșterea rezultatului exercițiului)
- •creșterea valorii datoriilor, determinată de creșterea datoriei față de stat (TVA colectată) cu 380 lei (2.000 x 19%)

Conturi corespondente

- •461 "Debitori diversi"
- •7583 "Venituri din vânzarea activelor și alte operațiuni de capital"
- •4427 "TVA colectată"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 461, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanțelor față de debitorii diverși, se debitează cu 2.380 lei
- •Contul 7583, funcționează după regula conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor, se creditează cu 2.000 lei
- •Contul 4427, cont de pasiv, deoarece are loc o crestere a TVA colectată, se creditează cu 380 lei

Formula contabilă

•	461 "Debitori diverși"	=	%	2.380
	•		7583 "Venituri din vânzarea activelor"	2.000
			4427 "TVA deductibilă"	380

Vânzarea de bunuri implică întotdeauna într-o primă fază relația propriu-zisă cu cumpărătorul bunurilor (facturarea) și implicit, în faza a doua, descărcarea din gestiune/ scoaterea din evidență a bunului vândut.

2.4.2 Scoaterea din evidență a produsului software vândut.

Natura operației

• scoaterea din evidență a produsului software parțial amortizat

Influenta operatiei

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea altor imobilizări necorporale cu 5.400 lei
- creșterea valorii activelor determinată de scăderea activelor rectificative (amortizarea) cu 3.000 lei
- creșterea cheltuielilor cu valoarea rămasă neamortizată cu 2.400 lei (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, scăderea rezultatului exercițiului)

Conturi corespondente

- •208 "Alte imobilizări necorporale"
- •2808 "Amortizarea altor imobilizări necorporale"
- •6583 "Cheltuieli privind activele cedate și alte operațiuni de capital"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 208, cont de activ, deoarece are loc o scădere a altor imobilizări necorporale, se creditează cu 5.400 lei
- •Contul 2808, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a amortizării altor imobilizări necorporale, se debitează cu 3.000 lei
- •Contul 6583, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu valoarea rămasă neamortizată a altor imobilizări necorporale, se debitează cu 2.400 lei

Formula contabilă

• 2801 "Amortizarea cheltuielilor de constituire" 3.000

•6583 "Cheltuieli privind activele cedate ..." 2.400

2.5 Încasarea în contul bancar a contravalorii produsului software vândut.

Natura operației

• încasare creanță din vânzarea produsului software

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea creanțelor față de debitorii diverși cu 2.380 lei
- creșterea valorii activelor, determinată de creșterea disponibilităților bănești din contul bancar cu 2.380 lei

Conturi corespondente

- 461 "Debitori diversi"
- 5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 461, cont de activ, deoarece are loc o scădere a creanțelor față de debitorii diverși, se creditează cu 2.380 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a contului bancar, se debitează cu 2.380 lei

Formula contabilă

• 5121 "Conturi la bănci în lei" = 461 "Debitori diverși"

2.380

6.2.2. Contabilitatea imobilizărilor corporale

Contabilitatea imobilizărilor corporale se ține cu ajutorul conturilor din *grupa 21 ''Imobilizări corporale''*. Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Conturile 211 "Terenuri și amenajări de terenuri", 212 "Construcții", 213 "Instalații tehnice și mijloace de transport", 214 "Mobilier, aparatură birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale", 215 "Investiții imobiliare", 216 "Active corporale de explorare și evaluare a resurselor minerale" și 217 "Active biologice productive" (conturi de activ)

- **★** se debitează cu valoarea imobilizărilor corporale intrate în gestiune:
  - prin cumpărare, în corespondență cu contul 404 "Furnizori de imobilizări" sau conturile de disponibilități bănești 512 "Conturi curente la bănci", respectiv 531 "Casa"
  - din producție proprie, în corespondență cu contul 722 "Venituri din producția de imobilizări corporale"
  - aduse ca aport la capitalul social, în corespondență cu contul 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul"
- se creditează cu valoarea imobilizărilor corporale ieșite din gestiune:
  - ca urmare a amortizării integrale, în corespondență cu contul 281 "Amortizări privind imobilizările corporale"
  - prin vânzare și implicit descărcarea din gestiune a imobilizărilor corporale complet amortizate (în corespondență cu contul 281 "Amortizări privind imobilizările corporale") sau parțial amortizate (în corespondență cu contul 281 "Amortizări privind imobilizările corporale" pentru valoarea amortizată și respective contul 6583 "Cheltuieli privind activele cedate și alte operațiuni de capital" pentru valoarea rămasă neamortizată)
- ♣ soldul debitor reprezintă valoarea imobilizărilor corporale existente

Pentru înregistrarea amortizării imobilizărilor corporale (deprecierea ireversibilă) se folosește contul 281 "Amortizări privind imobilizările corporale" (cont de pasiv)

- se creditează cu amortizarea imobilizărilor corporale, înregistrată lunar pe cheltuieli, în corespondență cu contul 6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor"
- ♣ se debitează cu amortizarea imobilizărilor corporale ieșite din patrimonial entității ca urmare a amortizării lor integrale sau cedării altor entități, în corespondență cu contul corespunzător din grupa 21 "Imobilizări corporale"
- soldul creditor reprezintă amortizarea (cumulată) aferentă imobilizărilor corporale existente

Pentru înregistrarea ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor corporale (deprecierea reversibilă) se folosește contul 291 "Ajustări pentru deprecierea imobilizările corporale" (cont de pasiv)

se creditează cu sumele reprezentând constituirea sau suplimentarea ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor corporale în corespondență cu contul 6813 "Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea imobilizărilor"

- ♣ se debitează cu sumele reprezentând anularea sau diminuarea ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor corporale în corespondență cu contul 7813 "Venituri din ajustări pentru deprecierea imobilizărilor"
- ♣ soldul creditor reprezintă valoarea ajustărilor aferente imobilizărilor corporale

Cu aceste solduri (de la amortizare și de la ajustările pentru depreciere) se rectifică, prin scădere, valoarea contabilă a imobilizărilor corporale!

Astfel, Valoarea contabilă netă (prezentată în Bilanț) se determină:

Valoare contabilă brută (Sfd ct gr 21) – Amortizare (Sfc ct 281) - Ajustări pentru depreciere (Sfc ct 291)

Unde: Sfd – sold final debitor; Sfc – sold final creditor; ct – cont; gr - grupă

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de imobilizări corporale, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 O entitate economică, producător în domeniul panificației, achiziționează de la furnizor, un malaxor, la costul de achizitie de 6.000 lei, TVA 19%.

Natura operației

• achiziție malaxor

Influența operației

- creșterea valorii activelor, determinată de creșterea valorii echipamentelor tehnologice cu 6.000 lei
- creșterea valorii activelor, determinată de creșterea creanței față de stat (TVA deductibilă) cu 1.140 lei (6.000 x 19%)
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriei față de furnizorul de imobilizări cu 7.140 lei

Conturi corespondente

- •2131 "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •404 "Furnizori de imobilizări"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 2131, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii echipamentelor tehnologice, se debitează cu 6.000 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a TVA deductibilă, se debitează cu 1.140 lei
- •Contul 404, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriei față de furnizorul de imobilizări, se creditează cu 7.140 lei

Formula contabilă

• %	= 404 "Furnizori de imobilizări"	7.140
•2131 "Echipamente tehnologice"		6.000
•4426 "TVA deductibilă"		1.140

1.2 Durata normală de utilizare a malaxorului este de 5 ani, iar regimul de amortizare folosit de către entitate este cel liniar.

Natura operației

• înregistrarea amortizării lunare (Al) a malaxorului (Al = 6.000/(5 x12) = 100 lei)

Influența operației

- creșterea valorii activelor rectificative determinată de creșterea amortizării echipamentelor tehnologice cu 100 lei (ceea ce va determina, în Bilanţ, scăderea valorii echipamentelor tehnologice)
- creșterea valorii cheltuielilor cu amortizarea imobilizărilor corporale cu 100 lei (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, scăderea rezultatului exercițiului)

Conturi corespondente

- •2813 "Amortizarea instalațiilor și mijloacelor de transport"
- •6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 2813, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a amortizării echipamentelor tehnologice, se creditează cu 100 lei
- •Contul 6811, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu amortizarea, se debitează cu 100 lei

Formula contabilă

•6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor" = 2813 "Amortizarea instalațiilor" 100

Această operație economică se repetă de 60 de ori, în fiecare lună, până la expirarea duratei normale de utilizare a malaxorului.

1.3 După 10 ani de utilizare, malaxorul este casat..

Natura operației

· casarea malaxorului

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea valorii echipamentelor cu 6.000 lei
- creșterea valorii activelor determinată de scăderea activelor rectificative (amortizarea) cu 6.000 lei

Conturi corespondente

- •2131 "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)"
- •2813 "Amortizarea instalațiilor și mijloacelor de transport"

Reguli de functionare conturi

- •Contul 2131, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii echipamentelor, se creditează cu 6.000 lei
- •Contul 2813, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a amortizării echipamentelor, se debitează cu 6,000 lei

Formula contabilă

• 2813 "Amortizarea instalațiilor"= 2131 "Echipamente tehnologice"

6.000

2.1 O entitate economică realizează cu forțe proprii o construcție, valoarea de recepție (cost de producție) a acesteia fiind de 200.000 lei.

Natura operației

• recepție construcție

Influența operației

- creșterea valorii activelor, determinată de creșterea valorii construcțiilor cu 200.000 lei
- creșterea veniturilor din producția de imobilizări corporale (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, creșterea rezultatului exercițiului) cu 200.000 lei

Conturi corespondente

- 212 "Construcții"
- 722 "Venituri din producția de imobilizări corporale"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 2111, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii construcțiilor, se debitează cu 200.000 lei
- •Contul 722, funcționează după regula conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor din producția de imobilizări corporale, se creditează cu 200.000 lei

Formula contabilă

• 212 "Construcții" = 722 "Venituri din producția de imobilizări corporale" 200.000

2.2 Din luna următoare recepției clădirii, aceasta se amortizează în regim liniar, având stabilită o durată normală de utilizare de 20 de ani.

Natura operației

• înregistrarea amortizării lunare (Al) a clădirii (Al = 200.000/(20 x12) = 833,33 lei)

Influența operației

- creșterea valorii activelor rectificative determinată de creșterea amortizării construcțiilor cu 833,33 lei (ceea ce va determina, în Bilanț, scăderea valorii construcțiilor)
- creșterea valorii cheltuielilor cu amortizarea imobilizărilor corporale cu 833,33 lei (ceea ce va determina, în Contul de profit și pierdere, scăderea rezultatului exercițiului)

Conturi corespondente

- •2812 "Amortizarea construcțiilor"
- •6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 2812, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a amortizării construcțiilor, se creditează cu 833,33 lei
- •Contul 6811, funcționează după regula conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu amortizarea, se debitează cu 833,33 lei

Formula contabilă

•6811 "Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor" = 2812 "Amortizarea construcțiilor" 833,33

Pentru exemplul anterior, de la 2.2, precizați după 7 luni de folosință a clădirii, care este valoarea cumulată a amortizării acesteia. Dar, valoarea contabilă netă?

Răspuns:

Amortizarea cumulată = Amortizarea lunară x Număr luni de folosință = 833,33 x 7 = 5.833,31 lei Valoarea contabilă netă = Valoarea contabilă brută – Amortizarea cumulată = 200.000 - 5.833,31 = 194.166,69 lei

6.2.3. Contabilitatea imobilizărilor financiare

Contabilitatea imobilizărilor financiare se ține cu ajutorul conturilor din *grupa 26 "Imobilizări financiare"*. Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Conturile 261 "Acțiuni deținute la entitățile afiliate", 262 "Acțiuni deținute la entități asociate", 263 "Acțiuni deținute la entități controlate în comun", 264 "Titluri puse în echivalență", 265 "Alte titluri imobilizate" (conturi de activ)

- ♣ se debitează cu valoarea titlurilor dobândite prin achiziție în corespondență cu unul din conturile 512 "Conturi curente la bănci" sau 531, Casa" dacă plata este pe loc, respectiv cu contul 269 "Vărsăminte de efectuat pentru imobilizări financiare", dacă plata este ulterioară
- se creditează cu valoarea titlurilor cedate în corespondență cu contul 6642 "Cheltuieli privind investițiile financiare cedate"
- ♣ soldul debitor reprezintă valoarea titlurilor aflate în patrimoniu

Contul 269, Vărsăminte de efectuat pentru imobilizări financiare" (cont de pasiv)

- se creditează cu sumele datorate pentru achiziționarea de imobilizări financiare în corespondență cu unul din conturile 261 "Acțiuni deținute la entitățile afiliate", 262 "Acțiuni deținute la entități asociate", 263 "Acțiuni deținute la entități controlate în comun", 264 "Titluri puse în echivalență", 265 "Alte titluri imobilizate"
- ♣ se debitează cu sumele plătite pentru imobilizări financiare în corespondență cu unul din conturile 512 "Conturi curente la bănci" sau 531, "Casa"
- ♣ soldul creditor al contului reprezintă sumele datorate pentru imobilizările financiare

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de imobilizări financiare, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate

1.1 Se achiziționează 2.000 acțiuni x 5 lei/acțiune de la o entitate afiliată. Jumătate din valoarea acțiunilor cumpărate se achită pe loc în numerar, iar restul la o data ulterioară.

Natura operației

• achiziție acțiuni la entitățile afiliate

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii acțiunilor deținute la entitățile afiliate cu 10.000 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea numerarului din casierie cu 5.000 lei
- creșterea datoriilor determinată de creșterea vărsămintelor de efectuat cu 5.000 lei

Conturi corespondente

- •261 "Acțiuni deținute la entitățile afiliate"
- •5311 "Casa în lei"
- •2691,,Vărsăminte de efectuat pentru acțiunile deținute la entitățile afiliate"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 261, cont de activ, deoarece are loc o creştere a valorii acțiunilor, se debitează cu 10.000 lei
- •Contul 5311, cont de activ, deoarece are loc o scădere a numerarului, se creditează cu 5.000 lei
- •Contul 2691, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a vărsămintelor de efectuat, se creditează cu 5.000 lei

Formula contabilă

• 261 "Acțiuni deținute la entitățile afiliate" = % 5311 "Casa în lei" 5.000 2691 "Vărsăminte de efectuat..." 5.000

1.2 Se plătește prin virament bancar contravaloarea acțiunilor rămase neachitate.

Natura operației

• plata acțiunilor

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilului din contul bancar cu 5.000 lei
- scăderea datoriilor determinată de scăderea vărsămintelor de efectuat cu 5.000 lei

Conturi corespondente

- •5121 "Conturi la bănci în lei"
- •2691,,Vărsăminte de efectuat pentru acțiunile deținute la entitățile afiliate"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilului bănesc, se creditează cu 5.000 lei
- •Contul 2691, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a vărsămintelor de efectuat, se debitează cu 5.000 lei

Formula contabilă

• 2691 "Vărsăminte de efectuat..." = 5121 "Conturi la bănci în lei" 5.000

6.3. Funcția de exploatare. Cheltuieli și venituri asociate

La nivelul unei entități economice, funcția de exploatare se referă la ansamblul de operații economice destinate procurării materiilor prime și materialelor consumabile necesare producerii/fabricării de bunuri și comercializării acestora. Dacă ne referim la alte entități economice decât cele de producție, respectiv la entotăți de comerț sau de prestări servicii, și în cadrul acestora se derulează operații de aprovizionări (de stocuri) și de vânzări de bunuri/servicii. Practic, ansamblul de operații economice curente pe care le desfășoară entitățile economice în vederea îndeplinirii obiectului lor de activitate, formează funcția de exploatare. Așadar, în cadrul activității de exploatare, regăsim pe lângă stocuri (materii prime, materiale, produse, mărfuri) și relațiile pe termen scurt cu terții (furnizorii, clienții, angajații, statul, etc)

6.3.1 Contabilitatea stocurilor de materii prime și materiale

Contabilitatea stocurilor de materii prime și materiale se ține cu ajutorul conturilor din *grupa* 30 "Stocuri de materii prime și materiale". Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Conturile 301 "Materii prime", 302 "Materiale consumabile", 303 "Materiale de natura obiectelor de inventar" (conturi de activ)

- ♣ se debitează cu valoarea de înregistrare (cost efectiv sau cost standard) a materiilor
  prime şi materialelor intrate în patrimoniu, în corespondență, cel mai adesea, cu contul
  401,,Furnizori"
- ♣ se creditează cu valoarea de înregistrare a materiilor prime și materialelor ieșite din patrimoniu, în corespondență cu contul de cheltuieli asociat, respectiv 601 "Cheltuieli cu materiile prime" sau 602 "Cheltuieli cu materialele consumabile" sau 603 "Cheltuieli privind materialele de natura obiectelor de inventar"
- ♣ soldul debitor al conturilor reflectă valoarea de înregistrare a materiilor prime şi
  materialelor existente în stoc, la un moment dat

Contul 308 "Diferențe de preț la materii prime și materiale" (cont de activ)

- se debitează cu diferențele dintre costul standard (prestabilit) și costul de achiziție, aferente materiilor prime și materialelor intrate în patrimoniu, în corespondență cu contul 401, Furnizori"
- ♣ se creditează cu diferențele dintre costul standard (prestabilit) și costul de achiziție, aferente materiilor prime și materialelor ieșite din gestiune, în corespondență cu contul de cheltuieli asociat, respectiv 601 "Cheltuieli cu materiile prime" sau 602 "Cheltuieli cu materialele consumabile" sau 603 "Cheltuieli privind materialele de natura obiectelor de inventar"
- soldul debitor al contului reflectă diferențele dintre costul standard (prestabilit) și costul de achiziție, aferente materiilor prime și materialelor existente în stoc la un moment dat

Evidența la costul standard (prestabilit) al stocurilor este o opțiune contabilă pe care entitățile economice o au la dispoziție, însă este obligatoriu ca în momentul în care se cunoaște costul real (efectiv) dovedit de documentele justificative, să se înregistreze în contabilitate, diferențele de preț până la acesta, astfel încât:

cost standard +/- diferențe de preț = cost efectiv

Valoarea la care se prezintă în bilanț stocurile este întotdeauna valoarea reală! Așadar, stocurile de materii prime și materiale se regăsesc în bilanț la valoarea formată din: Sfd ct 301/302/303 +/- Sfd ct 308

Unde: Sfd – sold final debitor; ct - cont

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de materii prime și materiale, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 O entitate economică are la începutul lunii ianuarie un stoc de 100 kg materii prime, cost de achiziție 10 lei/kg. În cursul lunii, entitatea economică achiziționează 400 kg materii prime la uncost de achiziție de 10,5 lei/kg și TVA 19%.

Natura operației

• achiziție materii prime

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea stocului de materii prime cu 4.200 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de buget privind TVA deductibilă cu 798 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriilor față de furnizori cu 4.998 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •401 "Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii materiilor prime, se debitează cu 4.200 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului privind TVA deductibilă, se debitează cu 798 lei
- Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o creştere a datoriilor față de furnizor, se creditează cu 4.998 lei

Formu	ெ	con	tal	hil	ត

• %	= 401 "Furnizori"	4.998
•301 "Materii prime"		4.200
•4426 "TVA deductibilă"		798

1.2 Entitatea economică dă în consum 300 kg materii prime (entitatea folosește pentru evaluarea ieșirilor din stoc, metoda FIFO).

Natura operației

• consum 300 kg materii prime

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea stocului de materii prime cu 3.100 lei (100kg x 10 lei/kg + 200 kg x 10,5 lei/kg)
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor cu materiile prime cu 3.100 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- •601 "Cheltuieli cu materiile prime"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii materiilor prime, se creditează cu 3.100 lei
- •Contul 601, funcționează după regulile conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu materiile prime, se debitează cu 3.100 lei

Formula contabilă

• 601 "Cheltuieli cu materiile prime" = 301 "Materii prime" 3.100

1.3 Entitatea economică achiziționează 500 kg materii prime, cost de achiziție 9,50 lei/kg și TVA 19%.

Natura operației

• achiziție materii prime

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea stocului de materii prime cu 4.750 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de buget privind TVA deductibilă cu 902,50 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriilor față de furnizori cu 5.652,50 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •401 "Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii materiilor prime, se debitează cu 4.750 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului privind TVA deductibilă, se debitează cu 902,50 lei
- •Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor față de furnizor, se creditează cu 5.652,50 lei

Formula contabilă

• % = 401 "Furnizori" **5.652,50** •301 "Materii prime" 4.750,00

•4426 "TVA deductibilă" 902,50

1.4 Entitatea economică dă în consum 600 kg materii prime (metoda FIFO) (operația vine în continuarea operațiilor anterioare, 1.1-1.3).

Natura operației

• consum 500 kg materii prime

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea stocului materiilor prime cu 5.900 lei (200kg x 10,5 lei/kg + 400 kg x 9,5 lei/kg)
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor cu materiile prime cu 5.900 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- •601 "Cheltuieli cu materiile prime"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii materiilor prime, se creditează cu 5.900 lei
- •Contul 601, funcționează după regulile conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu materiile prime, se debitează cu 5.900 lei

Formula contabilă

• 601 "Cheltuieli cu materiile prime" = 301 "Materii prime" 5.900

2.1 O entitate economică care ține evidența stocurilor la cost standard de 10 lei/kg, deține la începutul lunii ianuarie un stoc de 100 kg materii prime, diferențele de preț aferente stocului inițial fiind de 20 lei. În cursul lunii, entitatea economică achiziționează 400 kg materii primela uncost de achiziție de 10,5 lei/kg și TVA 19%.

Natura operației

• achiziție materii prime

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea stocului materiilor prime la costul standard de 4.000 lei (400 kg x 10 lei/kg)
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii stocurilor datorită înregistrării diferențelor de preț nefavorabile de 200 lei (400 kg x 10,5 lei/kg 400 kg x 10 lei/kg)
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de buget privind TVA deductibilă cu 798 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- 308 "Diferențe de preț la materii prime și materiale"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •401 Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o creştere a valorii materiilor prime, se debitează cu 4.000 lei
- Contul 308, cont de activ, deoarece are loc o creştere a diferențelor de pret, se debitează cu 200 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului privind TVA deductibilă, se debitează cu 798 lei
- Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor față de furnizor, se creditează cu

Formula contabilă

• %	= 401 "Furnizori" 4.9 9
•301 "Materii prime"	4.0
•308 "Diferențe de preț la materii prime"	2
•4426TVA deductibilă"	7

2.2 Entitatea economică dă în consum 300 kg materii prime (continuare a operației 2.1).

Natura operației

• consum 300 kg materii prime

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea stocului materiilor prime cu 3.000 lei (300kg x 10 lei/kg)
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor cu materiile prime cu 3.000 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- •601 "Cheltuieli cu materiile prime"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii materiilor prime, se creditează cu 3.000 lei
- •Contul 601, funcționează după regulile conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu materiile prime, se debitează cu 3.000 lei

Formula contabilă

• 601 "Cheltuieli cu materiile prime" = 301 "Materii prime" 3.000

2.3 La sfârșitul perioadei are loc repartizarea diferențelor de preț aferente consumului de materii prime.

Repartizarea diferențelor de preț se face la sfârșitul perioadei deoarece are menirea de a ajusta, pe de o parte, mărimea cheltuielilor cu consumurile de materii prime, care momentan reflectă costul standard al materiilor prime consumate și, pe de altă parte, are menirea de a ajusta valoarea diferențelor de preț astfel încât, la finele lunii, ele să reflecte doar diferențele de preț aferente stocului rămas.

Calculul coeficientului K

$$K308 = \frac{\text{Sid } 308 + \text{Rd } 308}{\text{Sid } 301 + \text{Rd } 301} = \frac{20 + 200}{1.000 + 4.000} = 0,044$$

Determinarea diferentelor de pret aferente iesirilor din stoc

$$Rc 308 = K308 \times Rc 301 = 0,044 \times 3.000 = 132$$

Unde: Sid – sold initial debitor; Rd – rulaj debitor; Rc – rulaj creditor

Natura operației

• înregistrare diferențe de preț aferente ieșirilor de materii prime

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii stocului datorită repartizării asupra ieșirilor a diferențelor de pret nefavorabile de 132 lei
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor cu materiile prime cu 132 lei

Conturi corespondente

- •308 "Diferențe de preț la materii prime și materiale"
- •601 "Cheltuieli cu materiile prime"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 308, cont de activ, deoarece are loc repartizarea diferențelor de preț nefavorabile aferente ieșirilor, se creditează cu 132 lei
- •Contul 601, funcționează după regulile conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu materiile prime, se debitează cu 132 lei

Formula contabilă

• 601 "Cheltuieli cu materiile prime" = 308 "Diferențe de preț la materii prime și materiale" 132

Precizați la ce valoare vor fi prezentate în bilanț materiile prime existente în stoc la final?

Răspuns:

D	301 "Mate	rii prime"	С	D 30	8 "Diferențe de p	oreț la m	naterii prime"
Si	1.000 (100*10)			Si	20		
Rd	4.000 (400*10)	Rc 3.000	(300*10)	Rd	200	Rc	132
Sf	2.000 (200*10)			Sf	88		

 $Sfd\ 301 + Sfd\ 308 = 2.000 + 88 = 2.088\ lei$

Unde: Si - sold initial: Rd - rulai debitor: Rc - rulai creditor: Sf - sold final: Sfd - sold final debitor

6.3.2 Contabilitatea stocurilor de produse

Contabilitatea stocurilor de produse finite se ține cu ajutorul conturilor din *grupa 34 "Stocuri de produse"*. Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Conturile 345 "Produse finite", 341 "Semifabricate", 346 "Produse reziduale" (conturi de activ)

- se debitează cu valoarea de înregistrare (cost efectiv sau cost standard) a produselor finite, semifabricate și produse reziduale intrate în patrimoniu, în corespondență cu contul 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"
- ♣ se creditează cu valoarea de înregistrare a produselor finite, semifabricate şi produse
  reziduale ieşite din patrimoniu, în corespondență cu contul 711 "Venituri aferente
  costurilor stocurilor de produse"
- soldul debitor al acestor conturi reflectă valoarea de înregistrare a produselor finite, semifabricate și produse reziduale existente în stoc, la un moment dat.

Contul 348 "Diferențe de preț la produse" (cont de activ)

- se debitează cu diferențele dintre costul standard (prestabilit) și costul de producție, aferente produselor intrate în patrimoniu, în corespondență cu contul 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"
- se creditează cu diferențele dintre costul standard (prestabilit) și costul de producție, aferente produselor ieșite din gestiune, în corespondență cu contul 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"
- soldul debitor al contului reflectă diferențele dintre costul standard (prestabilit) și costul de producție, aferente produselor existente în stoc la un moment dat.

Stocurile de produse se regăsesc în bilanț la valoarea formată din:

Sfd ct 341/345/346 +/- Sfd ct 348

Unde: Sfd - sold final debitor;: ct - cont

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de materii prime și materiale, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 Se obțin în cursul unei perioade, produse finite evaluate la cost efectiv de producție de 100.000 lei

Natura operației

• obținere produse finite

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii stocului de produse finite cu 100.000 lei
- creșterea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse cu 100.000 lei

Conturi corespondente

- •345 "Produse finite"
- •711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 345, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii produselor finite, se debitează cu 100.000 lei
- •Contul 711, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse, se creditează cu 100.000 lei

Formula contabilă

• 345 "Produse finite" = 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse" 100.000

1.2 Se vând jumătate din produsele finite cu un preț de vânzare fără TVA de 70.000 lei și TVA 19 %

1.2.1 Vânzare propriu-zisă produse finite (reflectarea veniturilor din vânzare)

Natura operației

• vânzare produse finite

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de clienți cu 83.300 lei
- creșterea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea veniturilor din vânzarea produselor finite cu 70.000 lei
- creșterea datoriei față de buget privind TVA colectată cu 13.300 lei

Conturi corespondente

- •4111 "Clienți"
- •7015 "Venituri din vânzarea produselor finite"
- •4427 "TVA colectată"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 4111, cont de activ, deoarece are loc o creştere a creanțelor față de clienți, se debitează cu 83.300 lei
- •Contul 7015, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor din vânzarea produselor finite, se creditează cu 70.000 lei
- Contul 4427, cont de pasiv, deoarece are loc o creştere a datoriei față de buget privind TVA colectată, se creditează cu 13.300 lei

Formula contabilă

• 4111 "Clienți" =	%	83.300
	7015 "Venituri din vânzarea prod finite"	70.000
	4427 "TVA colectată"	13.300

1.2.2 Scoatere din gestiune produse finite (descărcarea gestiunii)

Natura operației

• scoatere din gestiune produse finite

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii stocului de produse finite cu 50.000 lei
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de scăderea veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse cu 50.000 lei

Conturi corespondente

- •345 "Produse finite"
- •711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 345, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii produselor finite, se creditează cu 50.000 lei
- •Contul 711, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o scădere a veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse, se debitează cu 50.000 lei

Formula contabilă

• 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse" = 345 "Produse finite 100.000

1.3 Se obtin semifabricate evaluate la cost efectiv de producție de 30.000 lei

Natura operației

• obținere semifabricate

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii stocului de semifabricate cu 30.000 lei
- creșterea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse cu 30.000 lei

Conturi corespondente

- •341 "Produse finite"
- •711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 341, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii semifabricatelor, se debitează cu 30.000 lei
- •Contul 711, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse, se creditează cu 30.000 lei

Formula contabilă

• 341 "Semifabricate" = 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse" 30.000

1.4 O treime din semifabricate sunt utilizate în procesul productiv în lunile următoare.

Natura operației

• scoatere din gestiune semifabricate

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii stocului de semifabricate cu 10.000 lei
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de scăderea veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse cu 10.000 lei

Conturi corespondente

- •341 "Semifabricate"
- •711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 341, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii semifabricatelor, se creditează cu 10.000 lei
- •Contul 711, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o scădere a veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse, se debitează cu 10.000 lei

Formula contabilă

• 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse" = 341 "Semifabricate" 10.000

1.5 Două treimi din semifabricate sunt vândute cu un preț de vânzare fără TVA de 35.000 lei și TVA 19 %.

1.5.1 Vânzare propriu-zisă semifabricate (reflectarea veniturilor din vânzare)

Natura operației

• vânzare semifabricate

Influenta operatiei

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de clienți cu 41.650 lei
- creșterea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea veniturilor din vânzarea produselor finite cu 35.000 lei
- cresterea datoriei fată de buget privind TVA colectată cu 6.650 lei

Conturi corespondente

- •4111 "Clienți"
- •702 "Venituri din vânzarea semifabricatelor"
- •4427 "TVA colectată"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 4111, cont de activ, deoarece are loc o creştere a creanțelor față de clienți, se debitează cu 41.650 lei
- Contul 702, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor din vânzarea semifabricatelor, se creditează cu 35.000 lei
- Contul 4427, cont de pasiv, deoarece are loc o creştere a datoriei față de buget privind TVA colectată, se creditează cu 6.650 lei

Formula contabilă

• 4111 "Clienți" = % **41.650**702 "Venituri din vânzarea semifabricatelor" 35.000
4427 "TVA colectată" 6.650

1.5.2 Scoatere din gestiune semifabricate (descărcarea gestiunii)

Natura operației

• scoatere din gestiune semifabricate

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii stocului de semifabricate cu 20.000 lei
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de scăderea veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse cu 20.000 lei

Conturi corespondente

- •341 "Semifabricate"
- •711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 341, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii semifabricatelor, se creditează cu 20.000 lei
- •Contul 711, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o scădere a veniturilor aferente costurilor stocurilor de produse, se debitează cu 20.000 lei

Formula contabilă

• 711 "Venituri aferente costurilor stocurilor de produse" = 341 "Semifabricate" 10.000

6.3.3 Contabilitatea stocurilor de mărfuri

Contabilitatea stocurilor de mărfuri se ține cu ajutorul conturilor din grupa 37 "Mărfuri". Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Contul 371 "Mărfuri" (cont de activ)

- ♣ se debitează cu valoarea de înregistrare a mărfurilor intrate în patrimoniu, în corespondentă, cel mai adesea, cu contul 401,,Furnizori"
- ♣ se creditează cu valoarea de înregistrare a mărfurilor ieșite din patrimoniu, în corespondență, cel mai adesea, cu contul 607 "Cheltuieli privind mărfurile"
- ♣ soldul debitor reflectă valoarea de înregistrare a mărfurilor existente în stoc, la un moment dat

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de mărfuri, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 O entitate economică achiziționează în cursul exercițiului financiar N mărfuri, la cost de achiziție de 300.000 lei și TVA 19 %.

Natura operației

• achiziție mărfuri

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii stocului de mărfuri cu 300.000 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de buget privind TVA deductibilă cu 57.000 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriilor față de furnizori cu 357.000 lei

Conturi corespondente

- •371 "Mărfuri"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •401 "Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 371, cont de activ, deoarece are loc o creştere a valorii mărfurilor, se debitează cu 300.000 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului privind TVA deductibilă, se debitează cu 57.000 lei
- Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o creştere a datoriilor față de furnizor, se creditează cu 357.000 lei

Formula contabilă

• %	= 401 "Furnizori"	357.000
•371 "Mărfuri"		300.000
•4426 "TVA deductibilă"		57.000

1.2 În exercițiul financiar N+1 sunt vândute mărfurile deținute, cu un preț de vânzare fără TVA de 350.000 lei și TVA 19 %.

1.2.1 Vânzare propriu-zisă mărfuri (reflectarea veniturilor din vânzare)

Natura operației

· vânzare mărfuri

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de clienți cu 416.500 lei
- creșterea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea veniturilor din vânzarea mărfurilor cu 350.000 lei
- •creșterea datoriei față de buget privind TVA colectată cu 66.500 lei

Conturi corespondente

- •4111 "Clienți"
- •707 "Venituri din vânzarea mărfurilor"
- •4427 "TVA colectată"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 4111, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanțelor față de clienți, se debitează cu 416.500 lei
- •Contul 707, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor din vânzarea mărfurilor, se creditează cu 350.000 lei
- •Contul 4427, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriei față de buget privind TVA colectată, se creditează cu 66.500 lei

Formula contabilă

• 4111 "Clienți" = % 416.500 707 "Venituri din vânzarea mărfurilor" 350.000 4427 "TVA colectată" 66.500

1.2.2 Scoatere din gestiune mărfuri (descărcarea gestiunii)

Natura operației

• scoatere din gestiune mărfuri

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii stocului de mărfuri cu 300.000 lei
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor cu mărfurile cu 300.000 lei

Conturi corespondente

- •371 "Mărfuri"
- •607 "Cheltuieli privind mărfurile"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 371, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii mărfurilor, se creditează cu 300.000 lei
- •Contul 607, funcționează după regulile conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu mărfurile, se debitează cu 300.000 lei

Formula contabilă

• 607 "Cheltuieli privind mărfurile" = 371 "Mărfuri"

300.000

6.3.4 Contabilitatea decontărilor cu terții

Contabilitatea decontărilor cu terții se ține cu ajutorul conturilor din *clasa 4 "Terți"*. Din această categorie, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi, corespunzătoare principalelor categorii de terți ai unei entități economice, respectiv: furnizorii, clienții, angajații și statul.

Contul 401, Furnizori" (cont de pasiv)

- ♣ se creditează cu valoarea de achiziție a stocurilor/serviciilor/utilităților intrate în patrimoniu de la furnizori, în corespondență cu conturile specifice din clasa 3 "Stocuri" sau clasa 6 "Cheltuieli". De asemenea, se creditează și cu contul 4426 "TVA deductibilă", dacă operația economică este purtătoare de TVA
- ♣ se debitează cu valoarea plătită furnizorilor, în corespondență, cel mai adesea, cu contul 512 "Conturi la bănci" sau 531 "Casa"
- ♣ soldul creditor reflectă sumele datorate furnizorilor la un moment dat

Contul 404, Furnizori de imobilizări" funcționează similar contului 401 "Furnizori", însă este folosit doar la achiziția de imobilizări.

Contul 4111, Clienti" (cont de activ)

- ♣ se debitează cu valoarea la preț de vânzare a mărfurilor, produselor, semifabricatelor etc. livrate și serviciilor prestate, precum și taxa pe valoarea adăugată aferentă, în corespondență cu conturile de venituri din grupa 70 "Cifra de afaceri netă", respectiv cu contul 4427 "TVA colectată"
- se creditează cu sumele încasate de la clienți, în corespondență, cel mai adesea, cu contul 512 "Conturi la bănci" sau 531 "Casa"
- soldul debitor reflectă sumele de primit de la clienți la un moment dat

Contul 421,,Personal-salarii datorate" (cont de pasiv)

- ♣ se creditează cu salariile și alte drepturi datorate personalului, în corespondență cu contul 641,,Cheltuieli cu salariile personalului"
- ♣ se debitează cu reținerile din salarii (avans, contribuții sociale, impozit pe salariu, etc), în corespondență cu conturile specifice din grupele 42, 43, 44, precum și cu salariul net achitat personalului, în corespondență cu contul 512 "Conturi la bănci" sau 531 "Casa"
- soldul creditor reflectă drepturile salariale ale personalului datorate de către entitatea economică la un moment dat

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este un impozit suportat de către consumatorii finali dar este plătită bugetului statului de către entitățile economice care adaugă valoare prin prelucrarea sau comercializarea bunurilor, executarea de lucrări sau prestarea de servicii. Astfel, în contabilitatea entităților economice, întâlnim TVA-ul în două momente:

În cursul unei perioade (luna sau trimestrul): achiziții și vânzări cu TVA

- TVA deductibilă reprezintă suma suplimentară (peste costul de achiziție) pe care entitatea o datorează/achită furnizorilor săi dar pe care are dreptul să o primească înapoi de la bugetul statului. Așadar, TVA deductibilă este o creanță față de stat.
- TVA colectată reprezintă suma suplimentară (peste preţul de vânzare) pe care entitatea trebuie să o încaseze/o încasează de la clienții săi dar pe care are obligația să o vireze bugetului de la stat. Aşadar, TVA colectată este o datorie față de stat.

La sfârșitul perioadei (luna sau trimestrul): regularizarea TVA

- TVA deductibilă > TVA colectată =>**TVA de recuperat** (creanță)
- TVA deductibilă < TVA colectată =>TVA de plată (datorie netă)

Contul 4426 "Taxa pe valoare adăugată deductibilă" (cont de activ)

- * se debitează cu sumele reprezentând taxa pe valoarea adăugată deductibilă potrivit legii, în corespondență cu contul 401, Furnizori"/404, Furnizori de imobilizări"
- se creditează cu sumele compensate la sfârșitul perioadei din taxa pe valoarea adăugată colectată în corespondență cu contul 4427 "TVA colectată", respectiv cu diferențele rezultate la sfârșitul perioadei între taxa pe valoarea adăugată deductibilă (mai mare) și taxa pe valoarea adăugată colectată (mai mică) în corespondență cu contul 4424 "TVA de recuperat"
- ♣ la sfârșitul perioadei, contul nu prezintă sold

Contul 4427., Taxa pe valoare adăugată colectată" (cont de pasiv)

- se creditează cu sumele reprezentând taxa pe valoarea adăugată colectată aferentă livrărilor de bunuri şi prestărilor de servicii taxabile, în corespondență cu contul 4111,,Clienți"/461,,Debitori diverși"
- se debitează cu taxa pe valoarea adăugată deductibilă, compensată la sfârșitul perioadei, potrivit legii, în corespondență cu contul 4426 "TVA deductibilă", respectiv cu diferențele rezultate la sfârșitul perioadei între taxa pe valoarea adăugată deductibilă (mai mică) și taxa pe valoarea adăugată colectată (mai mare) în corespondență cu contul 4423 "TVA de plată"
- ♣ la sfârșitul perioadei, contul nu prezintă sold

Contul 4423,, Taxa pe valoare adăugată de plată" (cont de pasiv)

- se creditează cu diferențele rezultate la finele perioadei între taxa pe valoarea adăugată colectată (mai mare) și taxa pe valoarea adăugată deductibilă (mai mică) în corespondență cu contul 4427 "TVA colectată"
- ♣ se debitează cu plățile efectuate către bugetul statului, în corespondență cu contul 512 "Conturi la bănci"
- soldul creditor reprezintă taxa pe valoare adaugată datorată statului la un moment dat

Contul 4424,, Taxa pe valoare adăugată de recuperat" (cont de activ)

- se debitează cu diferențele rezultate la finele perioadei între taxa pe valoarea adăugată colectată (mai mică) și taxa pe valoarea adăugată deductibilă (mai mare) în corespondență cu contul 4426 "TVA deductibilă"
- ♣ se creditează cu încasările de la bugetul statului, în corespondență cu contul 512 "Conturi la bănci"
- soldul debitor reprezintă taxa pe valoare adaugată de recuperat de la stat la un moment dat

Pentru aprofundarea cunoștințelor referitoare la modul de funcționare a conturilor de terți, prezentăm în continuare, parcurgând etapele analizei contabile, următoarele operații economice specifice temei abordate:

1.1 O entitate economică achiziționează combustibili, la cost de achiziție de 1.000 lei și TVA 19%.

Natura operației

• achiziție combustibili

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea stocului de combustibili cu 1.000 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de buget privind TVA deductibilă cu 190 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriilor față de furnizori cu 1.190 lei

Conturi corespondente

- •3022 "Combustibili"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •401 "Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 3022, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii combustibililor, se debitează cu 1.000 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului privind TVA deductibilă, se debitează cu 190 lei
- •Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor față de furnizor, se creditează cu 1.190 lei

• %	= 401 "Furnizori"	1.190
•3022 "Combustibili"		1.000
•4426TVA deductibilă"		190

1.2 Datoria față de furnizorul de combustibili este achitată în numerar.

Natura operației

• plata furnizorului

Influența operației

- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei fată de furnizor cu 1.190 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea numerarului din casierie cu 1.190 lei

Conturi corespondente

- •401 "Furnizori"
- •5311 "Casa în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a valorii datoriilor, se debitează cu 1.190 lei
- •Contul 5311, cont de activ, deoarece are loc o scădere a numerarului, se creditează cu 1.190 lei

Formula contabilă

• 401 "Furnizori" = 5311 "Casa în lei" 1.190

2.1 Entitatea economică prestează servicii de transport unui client, la tariful de 3.000 lei, plus TVA 19 %.

Natura operației

• prestare servicii

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de clienți cu 3.570 lei
- creșterea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea veniturilor din prestări servicii cu 3.000 lei
- •creșterea datoriei față de buget privind TVA colectată cu 570 lei

Conturi corespondente

- •4111 "Clienți"
- •704 "Venituri din servicii prestate"
- •4427 "TVA colectată"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 4111, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanțelor față de clienți, se debitează cu 3.570 lei
- •Contul 704, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor din prestări servicii, se creditează cu 3.000 lei
- •Contul 4427, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriei față de buget privind TVA colectată, se creditează cu 570 lei

 4111 "Clienți" = 	%	3.570
,	704 "Venituri din prestări servicii"	3.000
	4427 "TVA colectată"	570

2.2 Se încasează în contul bancar, contravaloarea serviciului de transport prestat anterior.

Natura operației

• încasare creanță client

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea creanței clienți cu 3.570 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea disponibilităților din contul bancar cu 3.570 lei

Conturi corespondente

- •4111 "Clienți"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 4111, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii creanțelor, se creditează cu 3.570 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a contului bancar, se debitează cu 3.570 lei

Formula contabilă

• 5121 "Conturi la bănci în lei" = 4111 "Clienți" 3.570

3.1 În urma operațiilor economice de cumpărare (operația 1.1) si vânzare (operația 2.1) se efectuează regularizarea taxei pe valoare adăugată.

Natura operației

• regularizare TVA

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea creanței față de stat (TVA deductibilă) cu 190 lei
- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de stat (TVA colectată) cu 570 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriei față de stat datorită TVA de plată (TVA colectată mai mare decât TVA deductibilă) cu 380 lei

Conturi corespondente

- •4426 "TVA deductibilă"
- •4427 "TVA colectată"
- •4423 "TVA de plată"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii creanțelor, se creditează cu 190 lei
- •Contul 4427, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a valorii datoriilor, se debitează cu 570 lei
- •Contul 4423, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriei față de stat, se creditează cu 380 lei

• 4427 "TVA colectată" =	%	570
	4426 "TVA deductibilă"	190
	4423 "TVA de plată"	380

3.2 Datoria față de stat, privind TVA, este achitată prin virament bancar.

Natura operației

• achitare TVA de plată

Influența operației

- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de stat, privind TVA de plată cu 380 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilităților bănești din cont cu 380 lei

Conturi corespondente

- •4423 "TVA de plată"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 4423, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a valorii datoriilor, se debitează cu 380 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților bănești din contul bancar, se creditează cu 380 lei

Formula contabilă

• 4423 "TVA de plată" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 380

Înregistrați în contabilitate regularizarea taxei pe valoare adăugată în condițiile în care entitatea economică prezintă TVA deductibilă în sumă de 800 lei și TVA colectată în sumă de 500 lei.

Rezolvare:

Deoarece TVA colectată este mai mică decât TVA deductibilă, rezultă că diferența trebuie recuperată de la stat, astfel avem TVA de recuperat 300 lei (800-500).

6.4 Funcția trezoreriei. Cheltuieli și venituri asociate

Trezoreria reprezintă un element esențial al gestiunii economice a unei entități și, totodată, principala restricție a gestiunii financiare a unei entități economice. Elementul de bază al trezoreriei îl reprezintă lichiditățile (disponibilitățile bănești), dar alături de acestea, apar activele financiare de trezorerie - investiții financiare pe termen scurt, acreditive, avansuri de trezorerie, etc, precum și pasivele de trezorerie - creditele bancare pe termen scurt.

6.4.1 Contabilitatea investițiilor financiare pe termen scurt

Contabilitatea investițiilor financiare pe termen scurt se ține cu ajutorul conturilor din *grupa 50* "Investiții pe termen scurt". Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Contul 501 "Acțiuni deținute la entități afiliate" (cont de activ)

- ♣ se debitează cu valoarea de intrare (de regulă, cost de achiziție) a acțiunilor de la entitățile afiliate intrate în portofoliul entității economice, în corespondență cu unul dintre conturile 509 "Vărsăminte de efectuat pentru investițiile pe termen scurt", 512 "Conturi curente la bănci" sau 531 "Casa"
- se creditează cu valoarea de intrare a acțiunilor deținute la entități afiliate ieșite din portofoliul entității economice, în corespondență cu unul dintre conturile 461 "Debitori diversi", 512 "Conturi curente la bănci" sau 531 "Casa"
- soldul debitor reflectă valoarea de intrare a acțiunilor deținute la entitățile afiliate existente în portofoliul entității economice, la un moment dat.

Conturile 505 "Obligațiuni emise și răscumpărate", 506 "Obligațiuni", 508 "Alte investiții pe termen scurt și creanțe asimilate" funcționează similar contului 501 "Acțiuni deținute la entități afiliate".

Contul 509 "Vărsăminte de efectuat pentru investițiile pe termen scurt" (cont de pasiv)

- se creditează cu datoriile reprezentate de sumele ce trebuie plătite în contul investițiilor financiare pe termen scurt achiziționate, în corespondență cu unul dintre conturile 501 "Acțiuni deținute la entități afiliate", 505 "Obligațiuni emise și răscumpărate", 506 "Obligațiuni" sau 508 "Alte investiții pe termen scurt și creanțe asimilate"
- ♣ se debitează cu sumele achitate în contul datoriilor privind investițiile pe termen scurt achiziționate, în corespondență cu unul dintre conturile 461 "Debitori diverși", 512 "Conturi curente la bănci" sau 531 "Casa"
- ♣ soldul creditor reflectă valoarea datorată pentru investițiile pe termen scurt achiziționate

1.1 O entitate economică achiziționează în scop speculativ 1.000 acțiuni emise de alte entități, la un cost de achiziție de 10 lei/acțiune. Jumătate se achită pe loc, prin virament bancar, iar jumătate se achită ulterior prin aceeași modalitate.

Natura operației

• achiziție acțiuni în scop speculativ

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea valorii acțiunilor cu 10.000 lei (1.000 acțiuni x 10 lei/acțiune)
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilităților bănești din contul curent cu 5.000 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea sumelor ce trebuie plătite în contul investițiilor financiare pe termen scurt achiziționate cu 5.000 lei

Conturi corespondente

- •5081 "Alte titluri de plasament"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"
- •5092 "Vărsăminte de efectuat pentru alte investiții pe termen scurt"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5081, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii acțiunilor, se debitează cu 10.000 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților bănești, se creditează cu 5.000 lei
- •Contul 5092, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor, se creditează cu 5.000 lei

Formula contabilă

• 5081 "Alte titluri de plasamer	nt'' =	%	10.000
•	5121 "C	onturi la bănci în lei"	5.000
	5092 V	ărsăminte de efectuat "	5 000

Natura operației

• plata a jumătate din acțiunile achiziționate

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilităților bănești din contul curent cu 5.000 lei
- •scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea sumelor ce trebuie plătite în contul investițiilor financiare pe termen scurt achiziționate cu 5.000 lei

Conturi corespondente

- •5121 "Conturi la bănci în lei"
- •5092 "Vărsăminte de efectuat pentru alte investiții pe termen scurt"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților bănești, se creditează cu 5.000 lei
- •Contul 5092, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a datoriilor, se debitează cu 5.000 lei

Formula contabilă

• 5092 "Vărsăminte de efectuat pentru alte investiții pe termen scurt" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 5.000

1.2 Până la sfârșitul exercițiului financiar entitatea economică vinde 500 acțiuni cu un preț de vânzare de 17 lei/acțiune, încasare prin virament bancar (a se vedea și operația 1.1).

Vânzarea acțiunilor și obligațiunilor încadrate în categoria investițiilor financiare pe termen scurt face excepție de la regula generală a vânzării, care presupune separarea vânzării propriu-zise (recunoașterea veniturilor) de scoaterea din evidență (recunoașterea cheltuielilor). În cazul investițiilor financiare pe termen scurt vânzarea propriu-zisă nu este separată de scoaterea din evidență; se realizează într-o singură formulă contabilă, cu reflectarea directă la venituri, respectiv la cheltuieli a câștigului ori a pierderii rezultate în urma operației de vânzare, ca diferență între prețul de vânzare și costul de achiziție.

Natura operației

• vânzare acțiuni cu încasare prin virament bancar

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii acțiunilor cu 5.000 lei (500 acțiuni x 10 lei/acțiune)
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea disponibilităților bănești din contul curent cu 8.500 lei (500 acțiuni x 17 lei/acțiune)
- creșterea rezultatului al exercițiului determinată de creșterea veniturilor (câștigurilor) din vânzarea investițiilor financiare pe termen scurt cu 3.500 lei

Conturi corespondente

- •5081 "Alte titluri de plasament"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"
- •7642 "Câștiguri din investiții pe termen scurt cedate"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5081, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii acțiunilor, se creditează cu 5.000 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a disponibilităților bănești, se debitează cu 8.500 lei
- •Contul 7642, funcționează după regulile conturilor de pasiv, deoarece are loc o creștere a veniturilor din vânzarea investițiilor pe termen scurt, se creditează cu 3.500 lei

• 5121 "Conturi la bănci în lei" = %	8.500
5081 "Alte titluri de plasament"	5.000
7642 "Câștiguri din investiții pe termen scurt cedate"	3.500

1.3 Entitatea economică vinde și restul acțiunilor cu un preț de vânzare de 9 lei/acțiune, încasare prin virament bancar (a se vedea și operația 1.1).

Natura operației

• vânzare acțiuni cu încasare prin virament bancar

Influența operației

- scăderea valorii acțivelor determinată de scăderea valorii acțiunilor cu 5.000 lei (500 acțiuni x 10 lei/acțiune)
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea disponibilităților bănești din contul curent cu 4.500 lei (500 acțiuni x 9 lei/acțiune)
- scăderea rezultatului exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor din vânzarea investițiilor financiare pe termen scurt cu 500 lei

Conturi corespondente

- •5081 "Alte titluri de plasament"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"
- •6642 "Pierderi din investiții pe termen scurt cedate"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5081, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii acțiunilor, se creditează cu 5.000 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a disponibilităților bănești, se debitează cu 4.500 lei
- •Contul 6642, cont de cheltuieli, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor din vânzarea investițiilor pe termen scurt, se debitează cu 500 lei

Formula contabilă

•	%	=	5081 "Alte titluri de plasament"	5.000
•5121 ,,0	Conturi la bănci în lei"	,		4.500
•6642 "P	ierderi din investiții"			500

6.4.2 Contabilitatea acreditivelor și avansurilor de trezorerie

Contabilitatea acreditivelor și avansurilor de trezorerie se ține cu ajutorul conturilor din *grupa* 54 "Acreditive". Din această grupă, prezentăm în continuare funcționalitatea principalelor conturi:

Contul 541 "Acreditive" (cont de activ)

- se debitează cu sumele depuse în conturile de acreditive deschise la bănci la dispoziția furnizorului, în corespondență cu contul 512 "Conturi curente la bănci" sau prin 581 "Viramente interne"
- ♣ se creditează cu sumele plătite din conturile de acreditive deschise la bănci la dispoziția furnizorului, în corespondență cu contul 401 "Furnizori" sau 404 "Furnizori de imobilizări", respectiv cu sumele retrase din aceste conturi în urma închiderii acreditivului, în corespondență cu contul 512 "Conturi curente la bănci" sau prin 581 "Viramente interne"
- ♣ soldul debitor reflectă sumele existente în conturile de acreditive deschise la bănci la un moment dat

Contul 542 "Avansuri de trezorerie" (cont de activ)

- ♣ se debitează cu sumele acordate angajaților ca avansuri de trezorerie, în corespondență
  cu contul 531 "Casa"
- ♣ se creditează cu sumele reprezentate de avansurile de trezorerie justificate, în corespondență cu diverse conturi de stocuri, cheltuieli, datorii, respectiv restituite, în corespondență cu contul 531 "Casa"
- ♣ soldul debitor reflectă sumele acordate ca avansuri de trezorerie încă nejustificate și
  existente la un moment dat.

1.1 O entitate economică deschide la dispoziția unui furnizor un acreditiv în sumă de 12.000 lei, în vederea achiziționării de materii prime.

Natura operației

· deschidere acreditiv

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea disponibilităților din contul de acreditiv cu 12.000 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilităților bănești din contul curent cu 12.000 lei

Conturi corespondente

- •5411 "Acreditive în lei"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5411, cont de activ, deoarece are loc o creștere a disponibilităților din contul de acreditiv, se debitează cu 12.000 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților bănești, se creditează cu 12.000 lei

Formula contabilă

• 5411 "Acreditive in lei" = 5121 "Conturi la bănci în lei"

12.000

În mod normal, în practica contabilă nu înregistrăm direct ieșirea de disponibilități bănești din contul curent și intrarea lor în acreditiv, așa cum am procedat mai sus, din motive didactice, pentru a înțelege, la acest nivel, efectul concret al operației economice date asupra elementelor patrimoniale.

În realitate, atunci când bani

i ies din contul curent, înregistrăm:

581 "Viramente interne" = 5121 "Conturi la bănci în lei" 12.000

Iar, când banii ajung în acreditiv, înregistrăm:

5411 ..Acreditive in lei" = 581 ..Viramente interne" 12.000

1.2 Ulterior, se achiziționează de la furnizorul respectiv materii prime în valoare de 8.000 lei și TVA 19%.

Natura operației

• achiziție materii prime

Influența operației

- creșterea valorii activelor determinată de creșterea stocului de materii prime cu 8.000 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea creanțelor față de buget privind TVA deductibilă cu 1.520 lei
- creșterea valorii datoriilor determinată de creșterea datoriilor față de furnizori cu 9.520 lei

Conturi corespondente

- •301 "Materii prime"
- •4426 "TVA deductibilă"
- •401 "Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- Contul 301, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii materiilor prime, se debitează cu 8.000 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului privind TVA deductibilă, se debitează cu 1.520 lei
- •Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o creștere a datoriilor față de furnizor, se creditează cu 9.520 lei

Formula contabilă

• %	= 401 "Furnizori"	9.520
•301 "Materii prime"		8.000
•4426 "TVA deductibilă"		1.520

1.3 Se achită datoria față de furnizor din acreditivul deschis.

Natura operației

• plata furnizorului din acreditiv

Influența operației

- scăderea valorii activelor, determinată de scăderea disponibilităților din contul de acreditiv cu 9.520 lei
- scăderea valorii datoriilor determinată de scăderea datoriei față de furnizorul de materii prime cu 9.520 lei

Conturi corespondente

- 5411 "Acreditive in lei"
- 401 "Furnizori"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5411, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților din contul de acreditiv, se creditează cu 9.520 lei
- •Contul 401, cont de pasiv, deoarece are loc o scădere a datoriei față de furnizorul de materii prime, se debitează cu 9.520 lei

9.520

Formula contabilă

• 401 "Furnizori" = 5411 "Acreditive in lei"

1.4 Se revocă acreditivul neutilizat.

Natura operației

• închidere acreditiv

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea disponibilităților din contul de acreditiv cu 2.480 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea disponibilităților bănești din contul curent cu 2.480 lei

Conturi corespondente

- •5411 "Acreditive în lei"
- •5121 "Conturi la bănci în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 5411, cont de activ, deoarece are loc o scădere a disponibilităților din contul de acreditiv, se creditează cu 2.480 lei
- •Contul 5121, cont de activ, deoarece are loc o creștere a disponibilităților bănești, se debitează cu 2.480 lei

Formula contabilă

•5121 "Conturi la bănci în lei" = 5411 "Acreditive in lei"

2.480

2.1 O entitate economică acordă unui angajat un avans pentru deplasare în sumă de 300 lei, în numerar.

Natura operației

• acordare avans de trezorerie în numerar

Influența operației

- creșterea valorii activelor (creanță) determinată de creșterea valorii avansurilor de trezorerie cu 300 lei
- scăderea valorii activelor determinată de scăderea numerarului din casierie cu 300 lei

Conturi corespondente

- •542 "Avansuri de trezorerie"
- •5311 "Casa în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 542, cont de activ, deoarece are loc o creștere a valorii avansurilor de trezorerie, se debitează cu 300 lei
- •Contul 5311, cont de activ, deoarece are loc o scădere a numerarului din casierie, se creditează cu 300 lei

Formula contabilă

• 542 "Avansuri de trezorerie" = 5311 "Casa în lei"

300

2.2 La întoarcere, angajatul justifică avansul astfel: cheltuieli de cazare 200 lei, TVA 5% iar diferența reprezintă numerar restituit la casierie.

Natura operației

· Justificare avans

Influenta operatiei

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii avansurilor de trezorerie cu 210 lei
- scăderea rezultatului curent al exercițiului determinată de creșterea cheltuielilor cu deplasările cu 200
- •creșterea valorii activelor determinată de creșterea crenței brute față de bugetul statului privind TVA deductibilă cu 10 lei

Conturi corespondente

- •542 "Avansuri de trezorerie"
- •625 "Cheltuieli cu deplasări, detașări și transferări"
- •4426 "TVA deductibilă"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 542, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii avansurilor de trezorerie, se creditează cu 210 lei
- •Contul 625, funcționează după regulile conturilor de activ, deoarece are loc o creștere a cheltuielilor cu deplasările, se debitează cu 200 lei
- •Contul 4426, cont de activ, deoarece are loc o creștere a creanței față de bugetul statului, se debitează cu 10 lei

Formula contabilă

• % = 542 "Avansuri de trezorerie" **210**

•625 "Cheltuieli cu deplasări, detașări și transferări" 200

•4426 "TVA deductibilă" 10

Natura operației

• restituire avans de trezorerie în numerar

Influența operației

- scăderea valorii activelor determinată de scăderea valorii avansurilor de trezorerie cu 90 lei
- creșterea valorii activelor determinată de creșterea numerarului din casierie cu 90 lei

Conturi corespondente

- •542 "Avansuri de trezorerie"
- •5311 "Casa în lei"

Reguli de funcționare conturi

- •Contul 542, cont de activ, deoarece are loc o scădere a valorii avansurilor de trezorerie, se creditează cu 90 lei
- •Contul 5311, cont de activ, deoarece are loc o creștere a numerarului din casierie, se debitează cu 90 lei

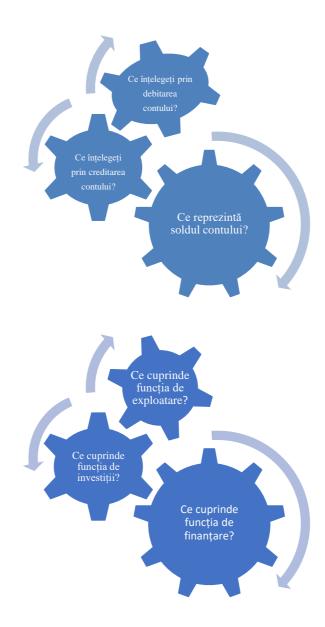
Formula contabilă

• 5311 "Casa în lei" = 542 "Avansuri de trezorerie"

90

D. Verificări ale cunoștințelor

Întrebări :

Verificarea elementelor cheie ale capitolului:

• Explicați ce înțelegeți prin funcția de finanțare
• Precizați care sunt conturile asociate funcției de finanțare
•Dați exemple de operații economice specifice funcției de finanțare
• Explicați ce înțelegeți prin funcția de investiții
• Precizați care sunt conturile asociate funcției de investiții investifii
Dați exemple de operații economice specifice funcției de investiții   Dați exemple de operații economice specifice funcției de investiții
• Explicați ce înțelegeți prin funcția de exploatare exploatare
• Precizați care sunt conturile asociate funcției de exploatare
•Dați exemple de operații economice specifice funcției de exploatare
• Explicați ce înțelegeți prin funcția trezoreriei
• Precizați care sunt conturile asociate funcției trezoreriei trezoreriei
•Dați exemple de operații economice specifice funcției trezoreriei

Modele de test grilă (un singur răspuns corect):

- 1	Constitution of Desired Desired States
1.	Care afirmație privind Rezultatul exercițiului este corectă:
A	Se determină prin diferența dintre Încasări și Plăți
B C	Se înregistrează în contul 121 care este un cont de Activ Poate îmbrăca forma Profitului, regăsindu-se în soldul creditor al contului 121
D	Poate îmbrăca forma Pierderii, regăsindu-se în soldul creditor al contului 121 Poate îmbrăca forma Pierderii, regăsindu-se în soldul creditor al contului 121
E	Nu poate fi reportat în exercițiul următor
2.	Înregistrarea corectă în contabilitate a unui credit bancar pe termen lung (încasare, dobândă și
4.	rambursare) presupune următoarele formule contabile:
A	1621 = 5121 (încasare), 5121 = 766 (dobânda) și 5121 = 1621 (rambursare)
В	5121= 1621 (încasare), 1682 = 766 (dobânda) și 1621 = 5121 (rambursare)
C	5121= 5191 (încasare), 666 = 5198 (dobânda) și 5191 = 5121 (rambursare)
D	5121= 1621 (încasare), 666 = 1682 (dobânda) și 1621= 5121 (rambursare)
E	Niciuna din variantele anterioare nu este corectă
3.	Scoaterea din evidență a unui mijloc de transport parțial amortizat se înregistrează în contabilitate
٥.	astfel:
A	2813 = 2133
В	% 2813, 6583 = 2133
С	% 2813, 6811 = 2133
D	2133 = 2813
E	2133 = 7583
4.	Precizați care este valoarea contabilă netă a unui utilaj, după 28 luni de funcționare, știind că
	acesta a fost achiziționat cu 86.400 lei, durata normală de utilizare a fost stabilită la 6 ani, iar
	regimul de amortizare folosit este cel liniar :
A	33.600 lei
В	86.400 lei
С	14.400 lei
D	52.800 lei
E	1.200 lei
5.	La o entitate economică, avem un stoc inițial de materii prime de 200 kg x 10 lei/kg. Se achiziționează
	încă 300 kg x 11 lei/kg, iar apoi se dau în consum 450 kg materii prime. Cum înregistrăm în
	contabilitate acest consum, prin metoda FIFO?
A	601 = 301 4.500
В	601 = 301 4.950
C	601 = 301 4.725
D	601 = 301 4.800
E	601 = 301 4.750
6.	Cum se înregistrează descărcarea gestiunii privind produsele finite vândute?
Α	711 = 345
В	7015 = 345
C	607 = 345
D	601 = 345
E 7	345 = 711
7.	La o entitate economică, dacă TVA deductibilă (cont 4426) este mai mare decât TVA colectată (cont 4427), înregistrăm regularizarea TVA astfel:
Α	% 4427, 4423 = 4426
A B	% 4427, 4425 = 4426 % 4427, 4424 = 4426
C	4427 = % 4426, 4423
D	4427 = % 4426, 4424
E	Nu înregistrăm nimic, o astfel de situație nu este posibilă
8.	O entitate economică care deține acțiuni la entitățile afiliate (cont 501) 500 acțiuni x 10 lei/acțiune,
	va înregistra vânzarea a 300 acțiuni cu 12 lei/acțiuni, cu încasare în numerar, astfel:
A	5311 = 7642 3.600 și 6642 = 501 3.000
В	5311 = 7642 3.600 și 6642 = 501 3.600
С	5311= % 3.600
	501 3.000

	7642 600
D	461= % 3.600
	501 3.000
	7642 600
E	% = 501 3.600
	5311 3.000
	6642 600

E. Bibliografia capitolului

Matiş D. (coordonator), Pop A., Mustață R.V., Bonaci C.G., Mureșan M.L., Deaconu A., Oprean V.B., Popa I.E., Achim S.A., Groșanu A., Filip C.I., Muller V.O., Pete Șt., Nistor C.S., Ienciu A.I., 2010. Bazele contabilității – fundamente și premise pentru un raționament profesional authentic. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.

Matiș D. și colectiv, 2005. Bazele contabilității - Aspecte teoretice și practice. Editura Alma Mater, Cluj-Napoca.

*** Ordinul Ministerului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare individuale și situațiile financiare anuale consolidate.